

ગુજરાતીત જ્યોત

અન્તિમ જીવ પરાજયાની જોડથું તો આપણિક કલ્પાણ.

વર્ષ ૫૧, અંક : ૩, તા. ૨૧મી માર્ચ, ૨૦૨૧, સંવત - ૨૦૭૭ શાગણ સુદ - ૭, રવિવાર
દર માસની ૨૧મીએ પ્રગટ થતું માસિક, વાર્ષિક ફી : રૂ. ૧૦૦

સુવિષણુ

શ્રીમદ્ભગ્વત માનુષની જીવન
સ્તોત્ર કુદ્રાતની જીવન.

૩૧. ૩-૮૩.

પ્રદીપાદ્યા નારાયણા હાથ દા(૧)
દેખાય પૃષ્ઠીબ્રહ્મ (સ્વરૂપિની જીવન
જીવ ઉદ્દેશ્ય ગણની કાઢી કરી
નીચે) લાયાન લગાયા(૧) જરૂ.
નેચે લાયાન નદીની જીવન
"પૃષ્ઠી તરાન ગાંધી લગાય ગદોણી
ની હસ્ત લગાયાન ત્યાં ગાંધી હાથથી
(નારાયણની જીવન રહેરો નારાયણ)
ને લાલકરાન આપું લગાય ત્યુ. (જ્યેષ્ઠ)
ને મળાન આપું લગાય ત્યુ. (અધિષ્ઠાત્રાદ્ય)
ને નેતાન આરા લગાય રહેણ. (લાલ
લગાય આપું લગાય નેતાન રહેણ)

સાંક્રાંતિક નારા

શ્રીમદ્ભગ્વત
નારાયણાયાની દ્વારા દ્રાવ્યાન
દીપ. નારાયણ.

ગુણાતીત જ્યોત

અહૃતે દેવ પ્રદાનનો જોડવું તેજ સાંભિડ કર્લાણું.

સંસ્થાપક : ગુરુહરિ પણ્ણાજુ મહારાજ પ્રેરણામૂર્તિ : પ. પૂરુષસાહીદી

સ્વાધ્યાય સંદેશ

સંજીવની મંત્ર : ૬

આપણે જ્યારે નામ, નાત, જાત છેક પ્રકૃતિપુરુષ સુધીનું જે આપણું ગણાય તે સળગાવી, રાખ કરી, તેના સિંહાસન ઉપર બિસાજુ આ બ્રહ્મદૃપ થઈ પરબ્રહ્મની સેવાની સાધના શરૂ કરી છે તો આપણે ખોવાનું શું છે ? તે ડરો છો ? - પણ્ણા

શ્રીશુ રસામૂર્તિ :-

સર્વના કારણ ને સદા હિંદ્ય સાકાર એવા જે પ્રત્યક્ષ પુરુષોત્તમનારાયણ તેની મૂર્તિને વિચે સાકરના રસની મૂર્તિની પેઠે ત્યાગભાવ સમજવો નહીં ને જેવી મૂર્તિ દીઠી હોય તેનું જ ધ્યાન-ઉપાસના-ભક્તિ કરવી પણ તેથી કાંઈ પૃથક ન સમજવું. અને તે ભગવાનમાં જે દેહભાવ જગ્ણાય છે તે તો નટની માયાની પેઠે સમજવો...'

(વચ. પંચાણા-૭)

શ્રી અક્ષર બ્રહ્મરસ :-

આથી કરોડગણો સત્સંગ થાણો ને આથી કરોડગણા મંદિર થાણો પણ આ વાતુને આ કથા એ નહીં મળે ને વહેવાર પ્રધાન થઈ જશે. માટે સહેજે સહેજે કરવું ને આ કારખાનાં તો બ્રહ્માંડ રહેશે ત્યાં સુધી ચાલશે. માટે કથાવાર્તા કરવા, સાંભળવાનો અભ્યાસ રાખવો. ને આપણે તો ધર્મ, જ્ઞાન, વૈરાગ્ય, ભક્તિ એ ચાર વાત રાખવી પણ એક જ મુખ્ય ન કરવું.

(સવામીની વાતુની પ્રક. ૧ની ૩૧મી વાત)

દિવ્યામૂર્તિ :-

જીવને જ્યારે પ્રત્યક્ષ સ્વરૂપની ઓળખાણ થાય ત્યારે તેમના સંબંધે જીવભાવ ને દેહાલિમાન ટાળી હે. ને બ્રહ્મભાવ ભરી પોતાના આકારે વૃત્તિ કરાવી હે. પછી આવા જીવને જન્મ લેવાનો હેતુ રહે નહીં. મહારાજની મરજી પ્રમાણે પૃથ્વી પર પદ્ધારે છે.

અનુક્રમણિકા

પાન નં.

ગુરુહરિ પણ્ણાજુ મહારાજના આશિષઃ...	૨
સ્વાધ્યાય સંદેશઃ...	૩
પણ્ણાજુની પરાવાણીઃ...	૪
બ્ર. સ્વ. ભગતજી મહારાજના પ્રાગટચિહ્નને...	૫
પ. પૂરુષસાહીદીજી મહારાજના પ્રાગટચિહ્નને...	૬
શ્રીહરિ જ્યંતીએ...	૭
સત્સંગ સમાચારઃ...	૮ થી...

પાપાજીની પરાવાણી...

અક્ષરધામ વિહંદ છે. એના સુખમાં આપણે બેઠા છીએ. પણ કંઈક આણું પાતળું રહ્યું હશે ત્યાં આગળ કુલારો જતો રહેતો હશે. કોઈ દેવતા કઠણ હોય તો આનંદ જય. ત્યાં ભજન કરી સ્મૃતિ કરી આનંદમાં આવી જવું. કોઈનો અભાવ આવ્યો હોય તો કાઢી નાખીએ. તેના ગુણ વિચારીએ તો અભાવ જતો રહેશે. જે કંઈ સેવા કરીએ તે ભાવેયુક્ત મહિમાથી કરીએ તો આનંદમાં વધારો થશે. તેનું અંતરમાં સુખ વર્તાશે.

બીજું, ચૌમાંથી ગુણ લ્યો. દરેકમાં ગુણ-અવગણ હોય જ. આપણે સામા પાત્રમાં શું સારું છે તેટલું જ વિચારીએ. ભરેલો ઘ્યાલો કેટલો છે તે જ જોવું. આ ગૃહસ્થ ભાબીઓ અહીંથાં આવે છે ત્યારે સેવામાં કેવી મંડી પેડે છે? આ ડહીબા ગાડાવાળા વાસણ ઘસવા બેસ્તી જય. લ્યો અત્યારે હડતાલ ચાલે છે તો તેમને ચિંતા થઈ કે આ મારી બહેનો ને ભાઈઓ શાક વગર શું કરશે? તો ખેતરમાં ગયાં, પાપડી વીજી લાવ્યાં. માથે ટોપલો મૂકી વિદ્યાનગર આવ્યાં. લાખોપતિ છે. પણ કેવો મહિમા ને લાગણી! છે કંઈ અભિમાન? કેવાં નિર્માની! આપણને થાય કે ગુણપતીતનો રધુવીરજીમહારાજે શી રીતે સમાગમ કર્યો હશે? જોઈ લ્યો આ ડહીબાનો સાકાર દાખલો. જબરજસ્ત જચુબેનનો સમાગમ કર્યો. શ્રદ્ધાનો ધોધ જીલ્યો. તો ધડકાબંધ પઠ વર્ષે કામ થાય તે પ વર્ષમાં કરી નાખ્યું. આવું વિચારીએ ને ગુણ લઈએ તો આપણો કુલારો વધી જય કે નહીં!

શાંતાબેન વિરેન્ન્રભાઈ કેવા મહિમાથી તકની સેવા કરી રહ્યાં છે! વચને માથું મૂકીને સેવા કરે છે તો તેમનું તો કામ નીકળી ગયું ને! વ્રત-તપ વગર અક્ષરધામના સુખની પ્રાપ્તિ થઈ ગઈ.

જ્યોતમાં જે ચોંખાઈ છે એ હંસાબેનને આભારી છે. એ શીખી લઈએ તો! એ વિચારીએ તો પ્રસંગે હંસાબેનનો અભાવ નહીં આવે.

મોટા-નાના સૌની આવડતને આવકારીએ. હું આમાં જ ખાટી ગયો. હું જાણું કે પોપટભાઈનો આમાં ગુણ છે તો પોપટભાઈને સર્વોપરી રીતે વર્તવા દઉં. ગોરધનભાઈનો હોય તો તેને તેમ વર્તવા દઉં એમ દરેક માટે. તેના કાર્યક્ષેત્રમાં માથાકૂટ ના કરું. ને કરવા પણ ના દઉં. કમિટિના મેમ્બરો કહેવા આવે ત્યારે જોઈ લેવાનું કે કંઈ ઓટું થતું નથી ને! બાકી કોઈની વાત પર ખોટી રોક-ટોક નહીં કરવાની. ભગવાનને કર્તાહર્તા માનીએ. તે બધું કરવાના છે. આમ હું જોગીનું સ્વર્ણપ માનીને વર્તતો. એ ગુણ લીધો. વખાણ કરીએ પણ પોતાનું ના કરીએ તો? માટે ગ્રાહ દ્રષ્ટિ રાખી દરેકમાંથી ગુણ લેતા થઈ જઈએ. જે ગુણ મનમાં મનાયા એ વિચારીને વર્તન સાથે સરખાવીને જીવનમાં ઉતારીએ તો ધડકો બોલી જય. આ બધી અંહરની વાત છે. માટે દરેકમાંથી જે સારું દેખાય તે ગુણ લઈ લેવો. તેની નેગેટીવ સાઈડ જોવાની જ નહીં. તો ખરેખર આનંદના કુવારા ઉડ્યા કરશે. આવું વહેલામાં વહેલી તકે મહારાજ કરી આપે એવી પ્રાર્થના.

(તા. ૨૪.૧.૧૯૭૪)

બ્ર.સ્વ.ભગતજી મહારાજના પ્રાગટ્યાદિને...

હોળીના હિને આ ધરાને પાવન કરી, પ્રત્યક્ષની ઉપાસનાના અમૃતઘૂંઠ પીવડાવી, અંતરના તાપ હરી લઈ, હિંબ્ય પ્રશાંતિ બક્ષી છે એવા શ્રી ભગતજી મહારાજને અંતરથી વંદના.

સંવત ૧૯૮૦ના જેઠ માસમાં વાંસદાના દીવાન ઝવેરલાઈના આમંત્રણથી શ્રી ભગતજીમહારાજ વાંસદા પધારેલા. તે હિંબ્યે ઈંદ્રનો તહેવાર હોવાથી મુસલમાનો દીવાન સાહેબને મળવા આવ્યા હતા. તે બધાને દીવાનજીએ શ્રી ભગતજી મહારાજનાં દર્શન કરાવ્યાં. શ્રી ભગતજી મહારાજે તેમને વાત કરી કે, ‘આજે તો ઈંદ્ર છે, માટે ખુદામાં આસક્ત થવું એ જ કરવાનું છે.’ આવી ઘણીક વાતોથી તેચેને શાંતિ અનુભવાતાં બોલ્યા કે, ‘જરૂર આ ખુદાઈ ફિરસ્તા છે.’ એમ કહી ભગતજી મહારાજને સલામ કરી પોતાના ઘરે ગયા.

દીવાનજી ભક્તિભાવવાળા હતા તો કચેરીના સર્વ કામ છોડીને શ્રી ભગતજીમહારાજની સેવામાં પ્રવૃત્ત થઈ રાજુપો પ્રામ કર્યો. સાથે સાથે જ્ઞાનગોચિમાં મનની શંકાનું સમાધાન કરીને જીવ બળિયો બનાવી દીધો.

દીવાનજી જ્યારે શ્રી ભગતજીમહારાજના સાંનિધ્યે બેઠા ત્યારે પ્રશ્ન પૂછ્યો કે, ‘અજ્ઞાન કેમ ટણે ?’

ભગતજીમહારાજે દ્રષ્ટાંત સહિત ઉત્તર આપ્યો કે, ‘શાણ જ્યારથી થાય છે ત્યારથી ફોતરું અને ચોખાને સંબંધ હોય છે પણ એને ખાંડવાથી ફોતરું નોખું પડી જાય છે. વળી આમલીના કચુકાને પણ છોતરું વળગેલું

હોય છે. તે જ્યારે અભિથી શેકીએ એટલે જુદું પડી જાય છે તેમ જીવને કારણ શરીરકૃપ અનાર્દિનું અજ્ઞાન જે વળગેલું છે તે પરમેશ્વરના સ્વકૃપનું ધ્યાન કરે, વચ્ચને હૃદયમાં ધારે તેણે કરીને કારણ શરીર છે તે બળીને ખોખા જેવું થઈ જાય છે.’

પછી વચ્ચ.ગ.પ્ર.ઉત્તમું વંચાવીને વાત કરી કે, ‘આ જીવને દેહધ્યાસ અતિશય થઈ ગયો છે તે સત્પુરુષના સંબંધે અને નિરંતરના ઉપદેશથી પોતે દેહ, ઈદ્રિયો, અંત:કરણના ભાવથી જુદો છે એનું ભાન થતાં તેનાથી છૂટો પડી બ્રહ્મકૃપ થઈ જાય છે. ને અંતરનું અજ્ઞાન ટળી જાય છે. પણ બીજા કોઈ ઉપાયથી એ અજ્ઞાન ટળતું નથી.’ આમ દીવાનજીના અંતરના સર્વ સંકલ્પ બંધ કરી, અંત:કરણ સ્થિર કરી દીધું. સખીજ ઉપાસના સહિત જ્ઞાનનો ઉદ્ય કરી દીધો કે, ‘પ્રગટ ભગવાનની ઉપાસના વિના કોઈ વાત સિદ્ધ થતી નથી. માટે બીજા-ત્રીજા વિચારો મૂકી, શાસોધ્યાસ અખંડ ભજન કરીને મળ્યા છે તે ઈંદ્રહેવ પ્રત્યે અનન્યભાવે નેડાઈને સેવા-કિયા કરવાથી ભગવાન વશ થઈ જાય...’ આવી ઘણીક બળભરી જીવના કલ્યાણની વાતો કરી અજ્ઞાન ટળી દીધું.

આપણને ગુરુહરિ પણ્યાજીની પ્રામિ થઈ. તેમના થકી ગુજરાતીતભાવને પામેલા સ્વકૃપોની ગોદ મળી છે. તો સદાય તેમનામાં અખંડ વૃત્તિ રાખીને જીવાય તેવું બળ મળ્યા કરે તેવી શ્રી ભગતજી મહારાજના ચરણે પ્રાર્થના...

પ.પુ.સાહેબજીના પ્રાગટ્યાદિનો...

ધૂળેટી એટલે ગુણપતીત સ્વરૂપ સાહેબજીનો પ્રાગટ્યાદિન. પ્રભુનું કાર્ય કરવા માટે જ આ ધરાએ જેનું અવતરણ હોય તેવા સત્પુરુષ એવાં ઉત્તમ બીજી જીવમાં નાણ્યા જ કરે. ખ્રિસ્તપુરુષ થવાનો અને સુખી રહેવાનો સરળ ઉપાય છે : પ્રભુનો આશરો. પ્રભુને સંભારીને, તેમને આગળ રાખીને કિયા કરવાથી જીવને શું ફાયદો થાય તેનું માર્ગદર્શન આપતી સાહેબજીની પરાવાણીનું મનન-ચિંતન કરીએ.

‘આપણને સર્વોપરી સ્વામિનારાયણ ભગવાન મળ્યા છે. પ્રત્યક્ષ ગુણપતીતભાવમાં રહેતા સ્વરૂપો મળ્યા છે. સાધુ સ્વરૂપોનો યોગ થયો છે. આપણે સૌ લાણેલા-ગણેલા, બુદ્ધિશાળી છીએ. તો આપણે આખંડ સ્વામિનારાયણ મંત્રનું રટણ કર્યા જ કરવું.

જેમ આપણે ગાડી ચલાવીએ તો તેમાં પેટ્રોલ પૂરાવીએ, ડીજલ પૂરાવીએ તો તે ગાડી આખો દિવસ ચાલે. એમ માનવ શરીર એ આપણું વાહન છે. તેને સારું રાખવા, તેની રક્ષા કરવા માટે સવારના પહોરમાં સ્વામિનારાયણ સ્વામિનારાયણ... ધૂન કરીએ તો આપણામાં ડીવાઈન ફોર્સ પ્રગટ્યો. જેમ લોણંડનું બેકેટ પહેર્યું હોય તેને ગોળી વાગે નહીં ને રક્ષા થાય તેમ સ્વામિનારાયણ નામરટણનો ડીવાઈન ફોર્સ ખોટા કાર્યો, આકર્ષણો, પ્રલોભનો વગેરેથી આપણી રક્ષા કરશે. માટે સવારના પહોરમાં થોડો સમય કાઢી ભજન કરીને દરેક ક્રિયાયોગ શરૂ કરવાથી પ્રભુ આપણી સાથે જ રહેશે જ ને રક્ષા કરશે. આનંદમાં રાખશો. વિકટ

પરિસ્થિતિમાં શું કરવું ? વગેરેની સૂક્ષ્મ પાડશો. જેમ સવારે ઉઠતાવેંત ચા-કોઝી જોઈએ તેમ આ ભજનની ટેવ પાડી દઈશું તો આપણો આત્મા ફેશ થઈ જશે. મન પ્રકૃતિલિલત રહેશે. ભજન સમરણથી આપણામાં યેતન પ્રગટ્યો. હકારાત્મક વિચારો આવશે. બધું દિવ્ય દિવ્ય અનુભવાશે. આ હકીકિત છે. આ પ્રયોગ કરનો. હૈયામાં શાંતિ શાંતિ વત્તાશે. આવી ટેવ શરૂઆતથી પાડી હશે તો પછી અધરું નહીં પડે. જેમ નાનો ને કુમળો છોડ હોય તેને જેમ વાળીએ તેમ વળે પણ કોઈ મોટું ઝાડ હોય તેને વાળવા જઈએ તો ભાંગી જય. તેમ મોટા થયા પછી ટેવો બદલવી અધરી થઈ જય છે.

‘બીજું, આપણને ભગવાને આ દેહદ્વારી ગાડી આપી છે. તો તે સાચવવા માટે કોઈ વ્યસન ના રાખવા, લસણ-દુંગળી, નોનવેજ, આલ્કોહોલ, તમાકુ વગેરે જ્ઞાવાથી શરીરના કોષ નિર્જીવ થઈ જય ને રોગનું ઘર બની જય. જે આપણને દુઃખી કરે ને પૈસાનો પણ વ્યય કરે. જીવન બેકાર થઈ જય. આ દેહ બધું કિમતી છે. તેને કશું થશે તો નવો મળશે ? નહીં મળેને ! માટે તેની કાળજી રાખી, ભગવાનનું ભજન કરીને મસ્ત મજામાં રહેવું છે...’

પ.પુ.સાહેબજીએ ખૂબ સરસ સૂક્ષ્મ આપી. આપણે ત્યાગી કે ગૃહી અંતરનું ચેકીંગ કરીને, ભગવાનનો આશરો લેવાની ટેવ સદાય રાખીએ. તેવું જીવવાનું સૌ સ્વરૂપો અને સાહેબજી આપણને શીખવી રહ્યા છે. તેમાં જગ્રતના રાખવાનું બણ આપે તે જ પ્રાર્થના..

શ્રી હરિ જ્યાંતીએ...

અવતારના અવતારી શ્રી સ્વામિનારાયણ ભગવાને ચૈત્ર સુદ નોમના શુલ્બ દિને આ ધરાએ પધારીને અનેક પામર અને મુમુક્ષુઓને સંબંધમાં લઈ પોતાના સુખથી સભર કરી, કૃપામાં મોક્ષના અધિકારી બનાવી દીધાં. મૂર્તિ, મંદિર, શાસ્ત્રો, આચાર્ય, સંતો દ્વારા પૃથ્વી પર અખંડ રહેવાના કોલ આપી આપણને ન્યાલ કરી દીધાં. શ્રી હરિનું અવતાર ધર્યાનું પ્રયોજન કે, પોતાના ભક્તોને પોતાની મૂર્તિનું સુખ દઈ તેમના મનોરથ પૂર્ણ કરવા તે રીતે લાડ લડાવ્યા ને તેમના વારસ સ્વરૂપો થકી આપણો પણ તેવા લાડ પામી રહ્યાં છીએ.

સંવત ૧૯૮૮ના ફાગણ માસમાં શ્રીહરિએ માંગરોળમાં કૂલદોલ ઉત્સવ કર્યો ત્યારે ભક્તોએ શ્રીહરિને કૂલના જુલા ઉપર જુલાવ્યા. શ્રીહરિએ ભક્તોને અખૂટ સુખ આપી હોલિકા ઉત્સવનું રહસ્ય સમજાવતાં કહું કે, ફાગણમાં હોલિકાનો ઉત્સવ સૌ કરે છે. ભક્ત પ્રહ્લાદનો નાશ કરવા હોલિકા તેને ખોળામાં લઈને અધિમાં પ્રવેશી. પરંતુ ભગવાનની ઈચ્છાથી હોલિકા બણી ગઈ ને પ્રહ્લાદની રક્ષા થઈ. આસુરી તત્ત્વો ઉપર દૈવી તત્ત્વોનો વિજય થયો. હોલિકાના આસુરભાવનો તિરસ્કાર કરતાં લોકો અશ્લીલતામાં ઉત્તી ગયાં. તેવું બોલવાથી અને સાંભળવાથી વૃત્તિઓ ઉશ્કેરાય છે, મન અને દેહ ભણ થાય છે. માટે આવા કુરિવાળોનો ત્યાગ કરવો...

આ પ્રસંગે ભગવાને પ્રહ્લાદની રક્ષા કરી એટલે ભક્તનો વિજય થયો કહેવાય. એ આનંદમાં સૌથે રંગે

રમવું. ભગવાનને પુષ્પના જુલામાં જુલાવવા. આ રીતે ઉત્સવમાં ભગવાનનું અનુસંધાન રાખવાથી ઉત્સવ ભક્તિમય બની જાય છે...

આ ગામભાં પાણીની તંગી હતી. ગામને પાછારે એક જૂની પૂરાઈ ગયેલી વાવ હતી. શ્રીહરિએ આ વાવને ફરીથી ગળાવવાનું નક્કી કર્યું. શ્રીહરિએ સંતોને કહું કે, ‘લોકોના અંતર જીતવા હોય, તેમને ભક્તિમાર્ગ વાળવા હોય તો આપણે જ શ્રમ કરીએ, આ આપણી ભક્તિ છે. જેનાથી સાધુ પ્રત્યે લોકોમાં સદ્ગ્રાવ થશે ને ભક્તિમાર્ગ વણશે. સંતો, હરિભક્તો આ કાર્ય કરશે તો તે તીર્થ બની જશે. હું પણ તેમાં જોડાઈશ.’

બીજા દિવસથી વાવ ગાળવાનું કામ શરૂ થઈ ગયું. ગામોગામથી હરિભક્તો આવવા લાગ્યા. સૌ આ શ્રમયક્ષમાં જોડાઈ ગયા. દસ દિવસના શ્રમને અંતે શ્રીહરિની કૃપાથી મીઠું કોપરા જેવું પાણી નીકળ્યું. શ્રીહરિએ તેમાં સ્નાન કરી તીર્થત્વ બક્ષયું. શ્રીહરિ પોતે વિધિ કરવા બિરાજયા. બાહ્યાણોએ શાસ્ત્રની વિધિ અનુસાર પૂજન કરાવ્યું. ઘણા વિષ્ણોને શ્રીહરિનું ચતુર્ભૂજ વિષ્ણુરૂપે દર્શન થયું. ને તેઓએ કહું કે, ‘આપ સાક્ષાત્ ભગવાન છો છિતાં અમારા કલ્યાણ અર્થે આપે સ્વર્યં આ શ્રમ કર્યો. એ અમારા ધન્ય ભાગ્ય છે કે સાક્ષાત્ તમે મખ્યા !’ આમ શ્રીહરિએ ગામના લોકોની પાણીની મુશ્કેલી કાયમ માટે દૂર કરી દીધી.

આમ જેનું પ્રાગટ્ય અનંતના કલ્યાણને અર્થે છે એવા શ્રીહરિને અનંત વંદન.

સત્તસંગ સમાચાર

તા. ૨૮.૨.૨૦૨૧ : પ. પૂ. મમ્મીજીના સ્વરૂપાનુભૂતિદિનની ઉજવણી...

તા. ૨૮.૨.૨૦૨૧ના સાંજના ૫ થી ૭ વાગ્યાની સલામાં પ. પૂ. હીટીના સાંનિધ્યે આ ઉત્સવની ઉજવણી કરી.

સૌ પ્રથમ આવાહન શલોકથી સલાનો ગ્રારંભ કર્યો. ઠાકેરજી, ગુરુહરિ પણ્ણાજી તથા પ. પૂ. મમ્મીજીને પુષ્પહાર અર્પણ કર્યા. ત્યારબાદ સ્વરૂપોના આશિષ લીધા તે માણીએ.

આશીર્વાન ગુરુહરિ પણ્ણાજ મહારાજ : આનંદની વાત છે કે બાપાએ ગુણપતીત સમાજની રચનાનું કામ શરૂ કરેલું તે તેમના જ સંકલપે પૂરું થયું. આખો ગુણપતીત સમાજ ગુણપતીત ભાવમાં રહેતો થઈ ગયો. સંતો, બહેનો, યુવકો ને ગૃહસ્થો તૈયાર થઈ ગયા.

આજે મમ્મીજીનો દિવસ. મમ્મી પહેલેથી સાથ આપીને દરેક કાર્યમાં લખી ગયાં. તમે બધાએ મમ્મીના ગુણ ગાયા તેમાં બાબુલાઈ નાથાભાઈએ કંઈ કર્યું જ નથી એમ ? મમ્મીની બેઠી મૂર્તિ ઘડી છે.

મમ્મી એક પત્ની તરીક હતાં ત્યારે જગતના સારા માનવ બનીને જીવીએ તેવો મારો આદર્શ હતો. તેમાં મમ્મીએ પૂરો સાથ આપ્યો. તેવું જ આધ્યાત્મિક કાર્ય બાપાએ ઉપાડ્યું તો તેમાં સાથ આપ્યો ને બંને દીકરા આપવામાં પણ લખી ગયાં. ખરેખર મમ્મીએ કોઈ વાતનો હક પહેલેથી નથી રાખ્યો. મારા પૂરુક બનીને કામ કરવાનું આવ્યું તો તેમાંથી લખી ગયાં. વિરોધના વંટોળમાં ખૂબ સાથ આપ્યો છે. ખૂબ મૂર્તિ લૂંટીને સેવા કરી છે. તો મમ્મી સૌને આશીર્વાદ આપે ને એમની જેમ મૂક સેવક બનીને પ્રભુનું કાર્ય પ્રભુની રીતે કરવાનું બણ મળે તેવી પ્રાર્થના કરે એ જ પ્રાર્થના.

પૂ.હુંસાબેન ગુણપતીત : મમ્મીજી ખરેખર મા બનીને રહ્યાં. મમ્મીજીએ પણ્ણાજીને ૧૦૦% સમર્પણ કર્યું ને જીવ્યાં. જીવનમાં જે કંઈ આવ્યું તે બધું અંતરમાં સમાવી દીધું. દાસભાવે ગરજુ થઈને સેવા કરી છે. તારદેવમાં અને વિદ્યાનગરમાં મમ્મીજી એવું ટોપ જીવ્યાં તો તેનો પડધો પડતો. પ્રભુકૃપામાં સેવકો

બદલાય પણ સૌની સાથે આત્મીયતા રાખી મહિમાથી બધું શીખવતાં. મમ્મીજીએ પણ્ણાજીને આધ્યાત્મિક રીતે વશ કરી લીધા એ તેમની અજોડ પરાલક્ષિત છે. ભાઈઓનું, બહેનોનું ખૂબ જતન કર્યું છે. તેમણે બેઠો પ્રાર્થનાનો પ્રવાહ વહાબ્યા જ કરી સૌને બળ પૂર્યું છે. તો મમ્મીજીની જેમ પ્રસંગે ફરિયાદ કર્યા વિના પણ્ણાજીને ઉપાયભૂત કરીએ. બસ પણ્ણાજીને જે ગમે છે તે જ આપણે કરવું છે. તેવું જીવવાનું બળ, બુદ્ધિ ને પ્રેરણા મમ્મીજી આપે એ જ પ્રાર્થના.

ડૉ. નીલમબબેન : પણ્ણાજીના કાર્યમાં ૧૦૦% મદદરૂપ થાય એવું ચૈતન્ય એટલે મમ્મીજી. પણ્ણાજી પૂર્ણ પૂર્ખોત્તમનારાયણનું સ્વરૂપ હતા જ. ને એ અનુભૂતિ મમ્મીજીને થઈ. એ કેટલી મોટી વાત છે! મમ્મીજી પણ્ણાજીનો પડછાયો બનીને વર્ત્યા છે. પણ્ણાજીનો પ્રકાશ જીલી શક્યાં તો અંતરનું બધું દિવ્ય થઈ ગયું. મમ્મીજી કોઈના કાર્યમાં માથું નો'તા મારતાં. એ એમની મોટી ડિસ્પલીન હતી. એમણે દરેક સાથેના સંબંધમાં મહિમા વધાર્યો છે. મમ્મીજી ખૂબ જ ચોક્કસ. કોઈ વસ્તુ આધીપાછી થાય તો મમ્મી ચલાવે નહીં એવું રખોપું કર્યું. તેમાં અનેકની ચોક્કસાઈ વધી. એ મમ્મીજીએ પણ્ણાજીનું જ્ઞાન જીવનમાં પચાવી પરમ ભાગવત સંત થઈને આદર્શ પૂરો પાડ્યો છે.

આશીર્વાન પ. પૂ. હીટી : મમ્મીજી જેવી આ દુનિયામાં બીજી સ્ત્રી જોવા ન મળે. પૂર્ણ સમર્પણનું એક સર્વોપરી શ્રેષ્ઠ પાત્ર. કોઈપણ પ્રસંગમાં દુઃખી થયા વિના રસ્તો જ કાઢ્યો છે. મમ્મીજીની ઉદારતા જોઈએ તો મસ્તક નમી જાય. બહેનોનું કાર્ય પણ્ણાજીએ શરૂ કર્યું તેમાં કોઈ સ્વીભાવ મમ્મીજીમાં જોવા નથી મળ્યો. ચોક્કસાઈ, ચિવટાઈ ને સ્પષ્ટતાનું સ્વરૂપ. ઘણા ગૃહસ્થોને સમાગમ કરાવીને આંતરિક મદદ કરી છે. બળ આપ્યું છે. એ મમ્મીજીના જેટલા ગુણ ગાઈએ તેટલા ઓછા છે. તો મમ્મીજીની જેમ મૂક સેવક બનીને ધ્યેય સિદ્ધ કરી લઈએ એ જ પ્રાર્થના.

તા. ૧૧.૩.૨૦૨૧ : પ.પૂ.જ્યોતિબેનના પ્રાગટ્યદિનની જવાણી...

આજે જ્યોતિબેનનો પ્રાગટ્યદિન શિવરાત્રિ. પાપાજી જેને અક્ષરરાત્રિ કહેતા. સભા સંચાલિકા બદ્ધ બેને મહિમાર્થન કરાવ્યું કે, જ્યોતિબેન એ ઉત્સવપ્રેમી. સ્વયં ઉર્જનો સ્વોત છે. તેના સંબંધમાં જે આવે તે આનંદથી સભાર સભાર થઈ જાય.

આશિષમંડળ હોય તેને દીકરી જેવી આત્મીયતા અનુભવાય. યુવતી હોય તેને સાથીદાર જેવી હણવાશ એમના સાંનિધ્યે લાગે. ગૃહરસ્થ હોય તેને પોતાના માવતર લાગે. ભૂલકંને પોતાના જેવું ભૂલકું જ લાગે. સામે જેવી હસ્તી હોય તેને તેમના સાંનિધ્યે તેવાં સુખ ને આનંદની અનુભૂતિ થાય.

આવાં જ્યોતિબેન : સોનાબાના વીજળીબા, પાપાજીનું હસતું બુલબુલ, કાકાજીની જવાલા, દીકીજી-તારાબેનના અધ્યાત્મમાર્ગના સહ્યાત્રી, આનંદીબેન (દિલ્હી)ના ભધરમેરી, ગ્રેમબેન, સર્વેશ્વરબેન અને બહેનોના માવતરદૃપમાં, માધુરીબેન ને પવર્દીના બહેનોના વાત્સલ્યસભાર માતૃહદ્યા, જ્યોતનાં સાધકબહેનોને તો પિતાતુલ્ય પ્રેમ આપનાર,

માતાતુલ્ય ગોદમાં રાખનાર, તનના, મનના રખોપાના સંત્રી, આધ્યાત્મમાર્ગના પથદર્શક અનુભવાય. સ્વરૂપ હોય ત્યાં તેમની દાસત્વભક્તિનાં દર્શન થાય. સહ્યાત્રી પાસે હિંબ્ય મૈત્રીભાવનાનાં અને આત્માની એકતાનાં દર્શન થાય. અહો ! કેટલી ને કોના સંબંધની તેમની પરિચયમાલા ! આ પૃથ્વી પર આવો અનવધિકાતિશય શક્તિધોધ નિરંતર પ્રવાહિત થતો રહ્યો છે. આજે ય તે પદ્ધતિપદ કરતો રહ્યો છે, તૃસુ કરતો રહ્યો છે. સ્થળ-કાળના બંધનો રહિત... અનંત હૃદયે વિલસી રહ્યો છે. આવા ઉર્જસ્વરૂપ, આનંદસ્વરૂપ જ્યોતિબેનનો આજે ૮૮મો પ્રાગટ્યદિન.

સૌ પ્રથમ વંદના કરી ત્યાર બાદ સમગ્ર જ્યોતના સાધકો વતી, જ્યોત શાખાઓ વતી, સમગ્ર સમાજ વતી, સર્વ કેન્દ્રો વતી સ્વાગતહાર અર્પણ થયા. નાનામાં નાના સાધક જેને પાર્શ્વી દીક્ષા મળી છે. પ.પૂ.જ્યોતિબેનમાં આસ્થા થઈ ને જ્યોતમાં સ્થાન મળ્યું તેવા મુક્તરાજ પૂ. યોગીતાબેન રાઠોડ ના ગદમાં વર્ણવાયેલ ભાવોને ભક્તિરસમાં પૂ. ધર્મિલાબેન મોહે

દ્વારીને સુહૃદરસ રેલાવ્યો એ ભજન 'ઓ રે જ્યોતિ... લાગી લેહ તારી...' ગવાયું. ત્યાર બાદ ભક્તિભાવે ગુંધાયેલ, સીવાયેલ, ઠકોરજીઓના હાર અને આવરણો (પડદા) સ્વરૂપોના હસ્તે પ્રસાદી કરાવી

મહિંરના પૂજારી પ. પૂરુચેતનાબેનને આર્પણ કરી ભક્તિ પ્રસંગતા પ્રાપ્ત કરી. અને પ. પૂરુદીંદી, પ. પૂરુદેવીબેનના હસ્તે પૂર્ણત્વિબેન ઠક્કર અને પૂર્ણોગીતાબેન રાઠડે કેકકર્તનવિધિ કરાવી.

ત્યાર બાદ માહાત્મ્યપ્રસાદીભાવો થયા તેને માણીએ.

પૂર્ણોભનાબેન : શ્રીજીમહારાજ જ્યોતિબેન-તારાબેનને એક કુદુંબમાં લઈ આવ્યા. આપણા માટે ભગવાન ભજવાનો માર્ગ ખોલી સતત એ માર્ગે ચાલ્યા કરીએ તેવું કર્યું. જ્યોતિબેને સર્વસ્વનું સમર્પણ પણ્ણાજીને કર્યું. કંઈ જ પોતાનું ના રાખ્યું તો જ્યોતિબેનની હસ્તી આજેય આપણે સૌ અનુભવીએ છીએ. સૌ સાથે આપોપું કરીને જીવ્યાં છે. જ્યોતિબેનના આખા જીવનનો વિચાર કરીએ તો નાના હતાં ત્યારથી એકોએક આદ્ધા પાળવા માટે, સેવા કરવા માટે તત્પર જ રહ્યાં છે. યજ્ઞક્રપ તેમનું જીવન

હતું. જ્યોતિબેને જીવન યાહોમ કરી દીધું. તેમની જેમ જગ્યાતતાથી આપણે પણ જીવીએ. આપણે વીજ ઝબકારે મોતી પરોવી લેવું છે. પણ્ણાજીને ઓળખવાની આપણે હદ્યથી કેટલી હાક મારી ? કેટલી ગરજ રાખી ? પોતાની રીતે જીવવામાં કેટલું ગુમાવ્યું ? તે તપાસીએ ને ઉત્તમ જીવન બનાવી તેમને ઓળખીને પામી જઈએ. મન, હદ્ય, વિચારથી પણ્ણાજીમાં રત રહીએ. આ બધાં સ્વરૂપોને રાજી કરી લઈએ. તેઓ આપણા થકી ઓશિયાળા ના થાય. ને આપણા વિચાર, વાણી, વર્તન થકી ખૂબ રાજી રહે તેવી પ્રાર્થના.

પૂર્ણોભનાબેન ભંડ : જ્યોતિબેનની સેવાનો લાલ મહ્યો. જ્યોતિબેન તારદેવમાં સેવામાં અગ્રેસર રહેતા. તેવી જ અહીંયા આવ્યા પણી પણ સેવાની ઘખણા હતી. મહાપૂજામાં બધા માટે પ્રાર્થના કરે. ઘણીવાર કહે કે મારે તો હરતાં-ફરતાં બધાના

નામની મહાપૂજા થઈ જાય. કોઈ રોક-ટોક કર્યા વિના પ્રાર્થનાથી બધું ઓગાળે છે. એકવાર હું જ્યોતિબેનના દર્શન કરવા ગઈ ત્યારે તેઓ સુશોભનની રૂમમાં પાટલી પર બેસીને રેતી, સિમેન્ટ બધું મીક્સ કરતા હતા. આ કામ મજૂરનું કહેવાય પણ જો પોતે તેથાર રાખે તો આ કામ સ્પીડમાં થાય ને પેસા ઓછા ચૂકવવા પડે. સેવા નાની છે કે મોટી એવું કાંઈ નહીં. એમનું કાર્ય ખૂબ વિશાળ છે. એમને સમજવામાં, એમને ઓળખવામાં કાંઈ કસર રહી ગઈ હોય એ ટણી જાય એ જ પ્રાર્થના.

પૂર્ણોભનાબેન : જ્યોતિબેને અમારા જીવનમાં ખૂબ કામ કર્યું છે. અમે જ્યારે ભગવાન ભજવા આવ્યા ત્યારે મનની તેથારી સાથે નહોતા આવ્યા ટોઈ ટોઈને આગળ લીધાં. અમારામાં પ્રાર્થનાથી કામ કર્યું છે. અમારા ઘડતરમાં મા બની જતન કર્યું.

જ્યોતિબેને ઈન્દ્રિય, હેમાબેન, હંસાબેન, સવિબેનમાં કામ કર્યું એવું જ હરિભક્તોમાં પણ કર્યું છે. એક દીકરીને

કૃષ્ણ ભગવાનની નિષ્ઠા હતી. તેના વિવાહ થયા ત્યાં સ્વામિનારાયણ ધર્મ હતો. તે સ્વીકારવા પોતે તૈયાર ન હતી તેથી મુંગ્રાતી હતી. જ્યોતિબેને સમજાવી કે તથે અરસ-પરસ સાથે રહેવા માંગો છો તો સ્વીકારી લઈશ તો સુખી થઈશ... ને તે દીકરીને શાંતિ થઈ ગઈ ને સ્વામિનારાયણ ધર્મ સ્વીકારી લીધો. આવા તો કેટલાંયના મન બહલી પ્રભુમાર્ગ વાળી સુખિયા કર્યા.

જ્યોતિબેન સૌરાષ્ટ્રમાં વિચરણમાં ગયેલા વેરાવળ પાસે લોજના સંતોની ગાડી બગડી હતી તે જોયું. ને સારથી ભાઈને સંતો પાસે પાણી-નાસ્તા લઈને મોકલ્યા. પછી પોતે વેરાવળ ભક્તોના ઘરે ન જતાં પહેલા લોજ પધાર્યા ને મંહિરે સમાચાર આપ્યા કે ‘આ રીતે વેરાવળ પાસે સંતોની ગાડી બગડી છે.’ કેવો સુહૃદભાવ ! તેનું દર્શન કરાયું... તો અમે જે ધ્યેય માટે નીકળ્યા છીએ એ સિદ્ધ કરાવી પણાજી સુધી પહોંચ્યો એ જ જ્યોતિબેનને પ્રાર્થના.

પૂ.મંદાબેન : જ્યોતિબેન ૪થી જન્યુઆરી ૨૦૧૮ના હોસ્પિટલમાં દાખલ થયાં. તે દિવસે સવારે જ્યોતિબેનને ખૂબ શાસ હતો. મને ભજન ગાવાનું કહ્યું ને એ મંત્રલેખન કરતાં હતાં. જ્યોતિબેન કહે, ‘હું મારા મનને ડાયવર્જન કરું છું.’ પોતે તો દેહાતીત સ્વરૂપ હતાં. જે કંઈ કરવાનું છે તે મંત્રરટણથી થાય છે તેવો એક દાખલો બેસાડ્યો. પણાજીએ પણ કહ્યું છે તેમ કંઈપણ બને તેમાં મંત્રનો આધાર લઈએ તેવું બણ આપો એ જ પ્રાર્થના.

આશીર્વાન પ.પૂ.પદુબેન : જ્યોતિબેન કેવું સ્વરૂપ છે ! તે કહેવા માટે શબ્દો, ભાવ, મહિમા ઓછા પેડે એટલું એમનું વિરાસ્ત, વ્યાપક સ્વરૂપ. પોતાની કોઈ અસ્મિતા કે જાણપણું જ નહીં. દરેક અંગના તેમનામાં દર્શન થાય. કોઈપણ કિયા હોય - હાર બનાવે કે

મશીનરી ખરીદવાની હોય, કે કંઈ દવા કરવાની હોય તે દરેક વાતમાં એટલી સ્કુરણાને ઉજી. અલ્પ સંબંધવાળો એ મારા માથાનો મુગટ. એ વર્તનમાં સહજ જ હતું.

એમને પોતાનું કોઈ પ્રકારનું જાણપણું જ નહીં. જે ગૃહસ્થના ઘરે ગયા હોય ત્યાં એના ઘરમાં, કુદુંબમાં, સગાબહાલામાં સૌ દરેક રીતે સુખિયા થાય એ જ વાત હોય. નાની-મોટી કોઈ સેવા કરવામાં નાનપ નહીં. ગુરુપદે હતાં તો પણ સૂચન કર્યા વિના પોતાને ગંદુ લાગે તો તે પોતે જ સાફ્ કરી નાખે.

જ્યોતિબેનને ક્યારેય એવું નથી લાગ્યું કે હું કાંઈ મોટી છું. કાયમ હણવાકુલ ! એટલાં ઉત્સાહી, નિત નવા આયોજનથી બહેનોને ભગવાનમય કરી દેતાં.

જ્યોતિબેન કહેતાં કે, ‘ભગવાન ભજવા ને ભજવવાનું પ્રત લીધું છે. તો મારે જ ભક્તિ કરવાની હોય ને !’ તેવી તેમની હંમેશાની ભાવના હતી તો આપણે પણ એમની જેમ હલકાકુલ રહી, અલ્પ સંબંધવાળા પ્રભુનું સ્વરૂપ છે તેમ માનીને વર્તવામાં આપણો આનંદ હોય. તેવું આપણનું જીવન થઈ જય તે જ પ્રાર્થના.

આશીર્વાન પ.પૂ.હીદી : જ્યોતિબેન સર્વદીશીય તો ખરાં પણ સર્વમાન્ય સ્વરૂપ. ત્યારે એમ થાય કે અમારી સાથે રહીનેય બધામાં પહોંચ્યી ગયાં. તેમનો બાધ્ય પ્રભાવ આંજી હે તેવો નહીં પણ આંતરિક પ્રભાવ ખૂબ જ જે સામાને નિશ્ચિંતતા ને પ્રેમ આપે એવો. એમનું દર્શન ને વાણી સરળ દેખાય ને કિયા સહજ થતી હોય એટલે જીવમાં બેસી જય. જ્યોતિબેને ક્યારેય કોઈ પાસે અપેક્ષા નથી રાખી. નાના-મોટા, ભાઈ-ભાઈ બધા જ એમના. એ સરળ હદ્યી. ભગવાનનું કાર્ય કરવા માટે કોઈ જાતની ગણતરી નહીં...

આપણે ભગવાનના છીએ એના માટે નીકળ્યા છીએ. એમની રીતે સેવા કરવા. એમનું વચ્ચે હોય છે કે, ‘ગરજુ થઈ સેવા કરો, દિવ્યભાવ રાખી ખમો.’ તે પાળવું જ પડે છે. જ્યોતિબેન સેવા વગર રહી શકતાં

ન હતાં સેવામાં ચોઈસ નહોટી. ગમતી સેવા કરીએ તો ભગવાનના ગમતા ના થવાય. ભગવાન તો રજી થવા તૈયાર જ છે તો જે કંઈ સેવા કરીએ તે મહિમાથી, ગરજુ થઈને કરવી. માન-અપમાન ગણવા જ નહીં. આપણી પ્રાસિ માટે કરીએ છીએ. જેને પ્રાસિ કરવી હોય તેને નીચા નમતા જવું પડે. દેહ ધારીને જ્યોતિબેને પોતાનું કાર્ય કર્યું તેમ આપણે કરી લેવું છે.

આશીર્વાન પ.પૂ.જ્યોતિબેન : ૧૯૫૩-૫૪માં મારો જન્મદિન આવ્યો તો આનંદ થાય ને કે આજે મારો જન્મદિન છે. કાકળું સીરીં ગરુદમાં બિસાજમાન હતા. હું પગે લાગી તો કહે, ‘જ્યોતિ જીવે છે ? તે મરે ત્યારે ઉજવનો.’ આ આશિષ મને આપેલા...

આપણામાં બધું પણ્ણાજીની ભરજીથી ચાલી રહ્યું છે. આપણે માત્ર નિમિત્ત છીએ. વચ્ચ.ક.૧૦ પ્રમાણે આપણામાં બધું પ્રલુબ જ કરી રહ્યા છે તેવું માનીએ. ક.૧૦ આપણને સૌને લાગુ પડે છે. આ નજીર સમક્ષ રાખી સારા-માઠા પ્રસંગે પ્રલુને કર્તાઈર્તા માનીએ જ. આપણી દ્રષ્ટિ કેવળ પ્રત્યક્ષ સ્વરૂપ તરફ રાખીશું તો કોઈનાય સ્વભાવ-પ્રકૃતિ નજીરમાં નહીં આવે.

આ જ્યોતનો કરબાર પણ્ણાજી-જોગી ચલાવે છે. તે કોઈને હેડ નીઝીને નથી ગયા. માટે બધું તે જ કરવાના છે. કોઈનો આકાર જોઈ સુખી-દુઃખી ના થવાય એવું સૌને કરી આપે તેવી પણ્ણાજીને પ્રાર્થના.

આશીર્વાન ગુરુહરિ પણ્ણાજીમહારાજ : જ્યોતિબેન પૂર્વના જબરજસ્ત. બાના ઘરે જન્મ આવ્યો. શાક્તીજીમહારાજનો જોગ જન્મથી હતો. તેથી તેમને સહેલું પડી ગયું. સરળ સ્વભાવ ને વિશ્વાસનું અંગ. હસતું બુલબુલ. સર્વદિશીયતા. મહારાજના છે તે બધા મારા તેવું માને છે. યોગીજીમહારાજને જે

પ્રાસિ કરાવવી હતી તે કરીને વર્તી રહ્યા છે. સત્તસંગમાં ખૂબ આત્મીયતા રાખી રસબસ થઈને વર્તે છે. આ બધા ગુણપતીતના ગુણ છે. બંને બહેનો પહેલેથી આદર્શ છે... જ્યોતિબેન આખા સમાજનું જતન ચૈતન્ય મા બનીનને કર્યા કરે એ જ આશીર્વાદ.

★ વિશિષ્ટ આશિષપ્રસાદ લેવામાં ગુરુહરિ પણ્ણાજીએ સાંજની સભાના પ્રારંભે જ આનંદરસ રેલાવતા સભર કરી દીધાંતા એ માણીએ.

સર્વમાન્ય, સર્વપ્રિય, સર્વદિશીય ખ.સ.વ. જ્યોતિબેનના અનંત કાર્યોમાં એક મુંબઈમંડળ પ્રથમથી જ માહાત્મ્ય અને સેવાથી રંગાયેલું. તેમણે આ વખતના ૮૮માં પ્રાગટચે સર્વનો ભાવ-માહાત્મ્ય ઓનલાઈન સભાથી ઉજવવાની તક જીલી. એ દ્રિતીય સભા સાંજે પ થી જ ની ‘ચુનિવર્સિલ જ્યોતિ તેજ બિંદુ’ના

કાર્યક્રમથી ભાવસભર રીતે રજૂ થયો. જેમાં સ્વાગત-પૂજન-હાર-આરતી-કેક-ભાવનૃત્યો-માહાત્મ્યગાન અને સર્વ સ્વરૂપોના આશિષ સાથે વક્તાઓની અનેક સ્મૃતિઓ, મૂર્તિઓ, લીલાઓની કંઈક જાંખી કરાવતા સ્મૃતિદર્શનનો લહાવો આપી, મુંબઈમંડળે સર્વની ખૂબ પ્રસંગતા લીધી. જે આપણે સૌએ ઓનલાઈન લાલ માણ્યો. ધન્યવાદના ધોધમાં એ સર્વ આખાલવૃદ્ધ સક્રિય કાર્યકરો ને કલાકારો તથા તેમાં સાથ આપનાર અદ્ય સંબંધવાળા સૌનો જ્યોતમાં પૂલભવનાબેન ગજીર દ્રારા આખાર અને સેવાની તક જીલનારા ઉપર સ્વરૂપોની, પ્રસંગતા વ્યક્ત થઈ. ફરી ફરી એ સર્વ અક્ષરમુક્તોને ખૂબ ખૂબ અભિનંદન.

પ.પૂ.લીલાબેનનો ૮૦મો પ્રાગટ્યાદિન : ગુરુવંદનાપર્વની ઉજવણી...

આ કોરોનાના વાતાવરણમાં અનેક કાર્યો સ્થગિત થયાં. જેમાં મંદિરોના ભગવાનને પણ ઘરઘરના મંદિરોમાં પ્રત્યક્ષ થઈ ભક્તોને દર્શનદાન દેવા પદ્ધતિવાનું થયું. એવા સમયમાં ગુણાતીત જ્યોતના સમૈયાઓ ઘરઘરમાં ઉજવવાનું ટાળું આવ્યું. આપણે તો સમય પ્રબુને આધીન છે. તેથી પ.પૂ.લીલાબેનના ૮૦મા પ્રાગટ્યાદિનને માણવાની તક ૨૦૨૦ને બદલે ૨૦૨૧મા ઉજવવા મળી. જેને ગુરુવંદના પર્વ નામ અપાયું. ગુરુહરિ પણાજીમહારાજના ચુગકાર્ય સૃવડ્પોના માહાત્મ્યને જ્યોતમાં સહગુરુવાઈજ વિધવિધ પોઈન્ટ અપાયેલા. તે રીતે દેરેક ગુપે માહાત્મ્યભર્યા મનન ચિંતવનથી લીલાબેનની અનેક રીતે સ્મૃતિસૌરભ માણી ગુરુહરિ પણાજીને પ્રસંગ કર્યા. આ કાર્યક્રમ તા. ૨, ૩, ૪ માર્ય એમ ત્રણ દિવસ ખાંને પ થી હનો હતો. જેમાં સૌચે અક્ષરધામનો આનંદ માણ્યો. જેમાં પ.પૂ.દીકી, પ.પૂ.દેવીબેનના સાંનિધ્યે પ્રસંગતાનો ધોઘ વહી રહ્યો. હવે સર્વ હરિભક્તોના સાંનિધ્યે ઓન લાઈન સભાની સ્મૃતિઓથી સભર થઈશું.

★ તા. ૧૨મીએ પરમસૂરવૃંદના કંટ્રોલ હેડ પ.પૂ. લીલાબેનને સન્માનતા ‘બંસીધરની તું બંસી’નો શ્રીનિબેલ્ટ અર્પણ કરી. તેમણે ગાયેલાં તથા તેમના માહાત્મ્યનાં ભજનોની કિર્તનાચારાધના કરી ભક્તિ અદા કરી.

★ તા. ૧૩મીએ આશ્રિત ભક્તોએ સહગુરુસૃવડ્પોને

ભાવાર્પણ કર્યા. અને પ.પૂ.લીલાબેનની મેડિકલી સુશ્રુતા કરતા સૌ ડૉક્ટર્સ સ્ટાફને ભાવાર્પણ કરી લીલાબેનની માહાત્મ્યભાવનાને બહેનોએ વંદના કરી; સ્મૃતિદર્શન વિડીયો દ્વારા માણ્યું. ત્યાર બાદ જે જે વિલાગના હેડડ્રેપે લીલાબેને સેવા કરી એવાં બહેનોએ ભાવાર્પણ અને માહાત્મ્યગાન કર્યા તે માણીએ.

પ. પૂ.નીપાબેન શાહ : લીલાબેનનું જીવન સાદું, સરળ. નહીં મહત્વકાંક્ષા, નહીં ઉદાસીનતા. ભગવાનથી ભરેલું. સ્પષ્ટ, ધ્યેયલક્ષી જીવન. પોતે, પોતાની સેવા અને ભગવાન. રોકટોક વગર ભગવાનનો આશરો રાખ્યો છે ને અમને રખાવ્યો છે. ટાઈમ બગાડીએ એ એમને ના ગમે. ભજન ગવડાલીને ભર્યા રાખે. આપણે મૂંજાયેલા હોઈએ તો એક ૪ વાત કહે કે, ‘બધા પ્રશ્નોનો ઉકલ ભજનથી લાવવાનો.’ પ્રસંગોમાં સૂક્ષ્મ આપી છે. સેવાનો પ્રારંભ બે મિનિટ ધૂન કરીને કરતા શીખવ્યું છે. કોઈ વસ્તુ ના મળતી હોય તો અવસ્થ કહે, ‘પહેલા બે મિનિટ ધૂન કરો પછી શોધો.’ ને આમ કરવાથી વસ્તુ મળી જાય તેવા અનેક અનુભવો કર્યા છે. ક્યારેય તેમનામાં ગુસ્સો નથી જેયો. બહારથી ધીર-ગંભીર દેખાય પણ મુક્તો આગળ રાં, નિર્માની બનીને રહ્યા છે. પ્રબુનો સંબંધ છે તે ભાવે મુક્તોને દુઃખવાટા ડરી પ્રેમથી વત્યા છે.

લીલાબેને અમારું એક ચૈતન્ય મા બનીને જતન કર્યું છે. હું આજે પ્રાર્થના કરું છું કે અમારાથી જે કંઈ બોલાઈ ગયું હોય એ અમારું બધું માફ કરી દેનો. એ ૪ અમારી રેકોર્ડિંગ વિલાગ તરફથી પ્રાર્થના છે. તમે કેસેટનું જતન કરવાથી માંડી આધ્યાત્મિક સિંચન કર્યું છે તો તમારો વારસો અમે જીવંત રાખીએ એ ૪ પ્રાર્થના. તમે તમારી તબિયત સરસ રાખજો અને અમારી સાથે દીર્ઘયું રહો એવી પ્રાર્થના.

પૂહંસાબેન ભાવદીયા : નિદ્યાદમાં ૧૯૬૭થી ૨૦૦૧ સુધી લીલાબેન અમારી સાથે રહ્યાં શક્તાત્માં અમને સ્ટ્રીક લાયાં. પણ જેમ જેમ નજીક જતા ગયાં તેમ માની જેમ અમને સૂજ આપતા ગયાં. પણ જુએ આજ્ઞા આપી કે ‘હૈયા હૈયાને રાખો શ્યામે ભર્યા...’ એ ભજન ટીચર્સ બહેનોએ બસમાં ગાવાનું. એ લીલાબેન રોજ જ ગવડાવતાં. આમ નાની નાની આજ્ઞામાં પણ જતન કરીને અમારું ઘડતર કર્યું છે.

એવી જ રીતે રોજ પણ જુનું પ્રવચન સંભળાવે. ત્યાર બાદ મહાપૂજા કરે. કાશીકાઈનું, ગંગાબાનાં દીકરી શાંતિબેનનું, હસુબેન અને સોનલનું પણ એવું જ જતન કર્યું છે. આમ ઘણું પણ જુનું કાર્ય કર્યું છે. ‘શૈશવસ્મૃતિનાં સંભારણા’ કાર્યક્રમ કર્યો તેમાં લીલાબેને અમારા ડાયલોગ કેસેટ કરી ને અમને પ્રેક્ટીશ કરાવી. અમારામાં સેવાનું, સ્વરૂપોનું, માહાત્મ્ય લીલાબેને ઉગાડ્યું છે. પણ જુની નજીક લઈ ગયાં.

લીલાબેન સ્પષ્ટવક્તા. ખૂબ શ્રમ કર્યો છે. તો હે લીલાબેન ! અમે ખમી-નમી સૌમાં મહારાજ જોતા થઈ જઈએ એ જ પ્રાર્થના.

આશીર્વાન પ.પૂ.જસુબા : બધાં બહેનોએ વાત કરી, ખૂબ મહિમા ગાયો. સાંભળવી ખૂબ ગમી. એમ થાય કે આટલું બધું જ્ઞાન ! તમે જે બોલો છો તેમાંથી એક વાક્ય લઈ તમારું જીવન બનાવી ધો. આપણું જ્ઞાન છે તે પ્રેક્ટીકલ કરીએ. એકવાર મગજમાં લીધું પછી તે પૂરું ન થાય ત્યાં સુધી જંપ ન વળે તેવી ચોટ લગાડી દઈએ. પછી કાઈ આડું નહીં આવે. આપણો બધો કચરો છે તે નીકળી જશે ને જીવમાં એ બેઠા એ એક જ રહેશે.

લીલાબેનનું આખું જીવન વર્તનમાં મૂકવા જેવું છે. હે લીલાબેન ! સૌ તમારી જેમ પણ જુના સિદ્ધ જીવી ધ્યેય સિદ્ધ કરે એ જ પ્રાર્થના.

◆ ◆ ◆ પ.પૂ.લીલાબેનનો ૮૦મો પ્રાગટ્યાદિન : ગુરુવંદનાપર્વની મુખ્ય સભા... ◆ ◆ ◆

★ તા. ૧૪મીએ મુખ્ય સભામાં પ.પૂ. દીટી સાથે પૂલીલાબેન પંચામૃત હોલમાં, પણ હોલમાં લીલી કૂલવાડીના સ્વાગત પથ પર રેડ કારપેટ પરથી મુખ્ય હોલમાં પદ્ધાર્ય. જ્યાં ગુરુવંદના પર્વ ૮૦માં પ્રાગટ્યે ૮૦ના પ્રેતીકમાં ઠાકોરજી સહિત પરમતારક

સવર્ણપો પ.પૂર્ણિમા અને પ.પૂ. લીલાબેન બિરાજમાન હતાં અને સ્વાગત પથ પર અનુકૂળે પૂજન, રક્ષા

અર્પણ, હારઅર્પણ થયાં. ત્યારે સમૃતિબેન રચિત ‘કરામત ધામની’ ભજન સાથે માહાત્મ્યવંદના કરતાં સેટેજ પાસે સર્વ સવર્ણપોઓ પુષ્પવૃદ્ધિ કરી. અને સેટેજનો પડહો ખૂલતાં સ્વાગતનૃત્યમાં અડ્ઝાબેન

રચિત ભજન ‘ઉમટે આનદે, મુક્તો ઉમંગે...’ પર આખા ઉત્સવનો રંગ રંગમંચ પરથી સૌના હદ્દ્યમાં

રેલાઈ ગયો. ત્યાર બાદ સવર્ણપો અને લીલાબેન સવાસને પદ્ધાર્ય. ૮૦ તાણીઓથી વધાવ્યાં. પૂર્વાશમની થોડી સ્મૃતિઓ માણી. અને ભાવાર્પણ થયા. વિડીયો દ્વારા સ્મૃતિઓ, માહાત્મ્યદર્શન અને પૂર્ણાબીબેન શાસ્ત્ર અને પૂર્ણસ્તુતિબેન શાહના ભાવનૃત્ય

નિહાજ્યાં. પૂર્ણસ્તુતિબેન રચિત માહાત્મ્યગાનનું ભજન ‘પ્રીત પૂરવની જગી પ્રલુભાં...’ ગવાયું.

પ્રેરણા વિભાગે લીલાબેનના લાભની સીડી બનાવેલી જે પૂર્જગૃહિબેન વિઠુલાણીએ પ.પૂ.પદુબેનના હસ્તે અનાવરિત કરાવી.

કેક અર્પણમાં લીલાબેનની કાર ચલાવવની સ્મૃતિ પ્રારંભની અને ગુરુહરિ પાપાજીના વિશ્વાસુ બન્યા કે ઠિક્કિયો અંતઃકરણ પર બેંક એટલે લીલાબેન એ દર્શન કેકમાં 'કાર'ના પ્રતીકમાં પૂર્ગ્રીજ્માબેન, પૂર્વિર્વશીબેન અર્પણ કરી. પૂર્ભાવનાબેન ડી.એ મ્યુઝિક વિભાગ તરફથી સ્મૃતિભાવ અર્પણ કર્યો.

સૌ પ્રભુના કાર્યમાં, પ્રભુની લીલામાં, પ્રભુની સર્વોપરીતામાં લીન થયા એ માહાત્મ્યગાન, અનુભવદર્શન અને આશીષપ્રસાદને માણીએ.

આશીર્વાન પ.પૂર્ણતારાબેન: આજે લીલાબેનની જ્યંતી. ૧૯૪૦માં એમનું ગ્રાગટચ છે. લીલાબેને ખરેખર સાધના કરી ખપ રાખીને મંડચાં. સ્વભજનનો ઉપાય પહેલેથી લીધો છે. અંદરનું તીવ્રતાભર્યું ભજન. સ્વરૂપનિષા માટે અંતરની તાલાવેલીથી બાપાની મૂર્તિ લઈને બેસી જતાં ને માહાત્મ્યેયુક્ત સેવા કરીને ૩૦૦ માળા રોજની પૂરી કરતાં.

તારદેવ માસીબા ને બેનના ઓપરેશન વખતે દીદીએ સેવા માટે લીલાબેનને પસંદ કર્યા. ત્યારે દિલથી ચાકરી કરી છે. ને ત્યારથી દીદીએ દ્વારાના માટે પસંદ કરી લીધાં. પોતે એવી સેવા કરીને માયાબેનને પણ એવા ટ્રેઇન કર્યા.

આપણી નિષા પાકી હોય તો પ્રસંગે સીધી નજર પણ સામે જ જાય ને એ ઉપાયભૂત થાય જ એનો સાકાર દાખલો લીલાબેન છે.

આશીર્વાન ગુરુહરિ પાપાજી મહારાજ : લીલાબેન ખરેખર ખપવાળા હતા. અનાદિ અક્ષરમુક્તોને ભેગા કરી યોગીજીમહારાજે કામ શરૂ કર્યું તેમાંના લીલાબેન.

તેમને રીતરિવાજ પ્રમાણે પરણાવ્યા પણ અક્ષરમુક્ત હતા તો એમણે લાડુભા-જલવ્યાની જેવું કર્યું. સાસરે ગયા પણ ભાઈ=બેનનો સંબંધ રાખ્યો. ભગવાન ભજવા મુંબઈ આવ્યા. ઈતિહાસ તો તમે જાણો છો. આ બધા અક્ષરમુક્ત પરમહંસો મહારાજના વખતના હતા તે જગતમાં જઈ જ ના શક્યા. જે ગુણપતીત જ્યોતમાં આવ્યા છે તે બધા અક્ષરમુક્ત જ છે. તે આદર્શ લીલાબેને પૂરો પાડ્યો. ભગવાન ભજનારના રાહબર બન્યાં. તો આશીર્વાદ આપે કે નાની બહેનો સુખ, શાંતિ, આનંદથી ભગવાન ભજે એ જ ગ્રાર્થના.

ડૉ. ભાવનાબેન શેઠ :

સ્વામિનારાયણ ભગવાનના વખતનાં નારી રત્નોની વાત ખખર છે. પણ પણ પરથ્રલ તત્ત્વ ધારણે વત્યાને આપણને અનેક નારી રત્નો આખ્યાં તેમાંના લીલાબેન. સ્વર્ધર્મ, કર્તાવ્યનિષ્ઠ, વફાદાર એવાં લીલાબેન માસીબાની દાટિવાણાં. ૧૮૬૨માં ઇન્ડિયા આવ્યાં. માસીબાએ પ્રસાદ મોકલ્યો તે આપવા તારદેવ ગયાં. ને જોગ થઈ ગયો. આ વખતથી પણ પણ ની દાટિમાં તેમનું ચૈતન્ય.

યોગીબાપાએ કહ્યું કે ૩૦૦

માણા કરબો. તારાબેને કહ્યું કે ૩૦૦ માણા કરબો. એમ કેટલું ભજન કર્યું તો ધાર્યું નિશાન પાર પડી ગયું. ખૂબ દઢ નિશ્ચયી છે લીલાબેન. તેમનામાં આળસ નહીં. એમનો સ્વર્ધર્મ બજાવે ત્યાં હાથ નીચેનાને ઓડર ના કરે. લીલાબેનને સૂચન કરીએ તો તે સ્વીકારે દલીલ ના કરે ને સિમત ના જવા દે. લીલાબેન ભજન અને સ્થિરતાનો લંડાર છે. દેખાડો

આવી ગયેલું. પણ પણ ના વચ્ચન, સૂચન ને સિદ્ધાંતમાં જીવવાવાળાં લીલાબેન.

એકવાર વહેદરા જતાં દ્રાયવર ભાઈ કંઈક કામ માટે ગયા ને ગાડી સરકવા લાગી. લીલાબેને દ્રાયવરની સીટ પર જઈને બ્રેક મારી ગાડી અટકાવી દીધી. ને દીઠીની પ્રસત્ર દાટિ પડી ગઈ.

પણ પણ કહેતા કે નાના નિયમોનું પાલન કરીશું તો મોટા નિયમો ઓટોમેટિક પળાશે. એવું લીલાબેનના વર્તનમાં છે. તેઓએ દાસના દાસ બનીને સાધુતાના વર્તનથી ગુણાતીત જ્યોતની શાન ને મહિમા વધાર્યો છે તે અમે જણવીએ એ જ પ્રાર્થના.

આશીર્વાન પ.પૂ.હેવીબેન : લીલાબેને તો લીલા ભારે કરી. તારદેવ પધાર્યા ને રોજ ૩૦૦ માણા કરીને ગૃહસ્થાશ્રમ છોડી આ ગુણાતીત જ્યોત ને સમાજમાં સાધક બનીને સમાઈ ગયાં ને પામી ગયાં.

કરવાની ટેવ નહીં. તેમણે તારાબેનને ચક્કૂર રાજુ કરી લીધાં. તારદેવમાં અનંત રાજુપા લીધા છે. અને આહીં ચા પણ. આપણે બધા પ્રામિના કેફિમાં રહીએ કે આવા પણ પણ મળી ગયા ! બધાને વત્તવનાર મારા પણ પણ છે. કંઈપણ બસુરું લાગે તો સ્વામિનારાયણ... કર્યા કરીએ. આપણે ડસ્ટબીન ના બનીએ. કર્તાહર્તા પણ પણ ને માનીએ. આવું મને ને તમને સૌને મનાઈ જય એ જ લીલાબેન તમારા ચરણે પ્રાર્થના.

પૂ.ભાવનાબેન કે. : લીલાબેન તારદેવ આવ્યાં ત્યારે અમે ખૂબ નાના હતાં. ત્યારે એમના ભજન કરતાં દર્શન કર્યા છે. ભજનથી બધું પરિણામ લાવ્યાં છે. ચેલેંજ એટલે લીલાબેન. જ્યોતમાં આવ્યા પછી હંગલીશ શીખવાડે, ભજન ગાતાં શીખવાડે. સ્પષ્ટતા,

ચોકસાઈ, ચીવટાઈથી દરેક સેવા કરતાં શીખવાજ્યું છે. લીલાબેનની વૃત્તિ કેવી પણાજીની આજ્ઞા તરફ રહેતી હશે ! બધી સેવા કાંઈ શીખીને નોંતાં આવ્યાં. પણ જે આજ્ઞા આપી તે સેવા સરસ રીતે કરી. દરેક ચૈતન્યનું જતન પણ ભજનથી જ કર્યું છે.

લીલાબેન સંકલ્પ કરીને કૃપા કરતો કે અમે જ્યાં અટક્યા હોઈએ ત્યાંથી આગળ જઈએ એ જ પ્રાર્થના.

પ.પૂ.માયાબેન : લીલાબેન એટલે કૃતનિશ્ચયી. ધારે તે કરીને રહે. દરેક કાર્યમાં પણાજીને સાથે રાખવાનું એમણે શીખવાજ્યું. સ્પષ્ટતા, ચોકસાઈ રાખી, પોતે પોતાની અને અમારી સાધના સરળ બનાવી. એમણે જ્યારે જે કાંઈ કહેવાનું હતું તે કહીને એવું ઘડતર કર્યું તો પ્રભુને પામવાનું સરળ બની ગયું.

લીલાબેનને કથાવાતરનો ખૂબ જ ઈશક. પણ પોતાના સ્વધર્મને લીધે બહેનોને દવાઆને લઈ જતાં. તો નવરાશના સમયમાં ત્યાં પણ સાથે પુસ્તક લઈ જતાં ને સ્વાધ્યાય કરતાં. લીલાબેને આપણને પણાજીના સ્વરૂપો માની સેવા કરી છે અને ધ્યેય સિદ્ધ કરવા તેઓ જેમ ઝર્ઝર્યાં તેમ આપણે પણ આપણા અંગે ઝર્ઝર્મીએ ને પ્રાસિ કરી લઈએ એ જ પ્રાર્થના.

પૂ.માયાબેન વડિયા : લીલાબેનનો મહિમા તો સમજયો જ નથી તો બોલીએ કેવી રીતે ! ૧૯૭૧માં હું એસ.એસ. સી.માં હતી ત્યારે વિદ્યાનગર વાંચવા માટે આવેલી. તારાબેને લીલાબેનને મને તૈયારી કરવવાનું સોંપ્યું. ને જે તૈયારી માટે આપ્યું હોય તે બધું પૂછે. મને આવે ના આવે પણ એ કોઈ દિવસ વઢ્યાં નથી. લીલાબેન ભજનથી આપણી મૂંજવણ દૂર કરે છે. તેઓ ખૂબ પ્રેમાળ, લાગણીશીલ છે. તેમના શાસેશ્વાસે પણાજી જ હોય. તારાબેનનો એવો મહિમા સમજાવ્યો કે આપણને એમ થઈ જય કે આપણે તો કાંઈ સમજ્યા જ નથી.

૨૦૦૭ ને ૨૦૧૪માં અમારી બીમારીમાં અમને ખૂબ બળ આપ્યું. પોતે હાજરાહજૂર રહ્યાં. હું આઈ. સી.યુ.માં હતી તો બહાર બેસીને ધૂન ભજન કરતાં. એમના સદગુજુઓ આપણામાં આવે. એમની જેમ પણાજીનો આશરો લેતા થઈ જઈએ એ જ પ્રાર્થના.

પૂ.ત્રિષા ગાવડે : લીલાબેન પોતાની સાધનાના દરેક પ્રસંગમાં ભજનનો ઉપાય લીધો છે. તેમના એક પ્રેરણાદાયી પ્રસંગની વાત કરું. ૧૯૭૫માં ચંદ્રીબેન મચ્છરને હોસ્પિટલમાં લઈ જવાના હતાં. પણ ફાઈલો મળતી ન હતી. લીલાબેન ભજનનો આશરો લીધો ને ધૂન કરવા લાગ્યાં. તો ધૂનમાં પણાજીએ તેમને બતાવી દીધું કે ફાઈલો ક્યાં છે અને આણંદની હોસ્પિટલમાં તેમણે બતાવેલી જગ્યા પ્રમાણે શોધ્યું તો ફાઈલ મળી ગઈ. લીલાબેનને ભજનમાં ખૂબ જ શ્રદ્ધા છે. અત્યારે એમનામાં ભગવાન રહ્યા છે. તો હે લીલાબેન ! તમે પણાજીને પ્રાર્થના કરતો કે અમારી ભૂલો માફ કરી દે. અમે કોઈનું ના જોઈએ.

આશીર્વાન પ.પૂ.પદુબેન : લીલાબેન ૮૦-૮૦ વર્ષ સુધી આટલા બધાં ધૂપાં રહ્યાં ને તેમની એકધારી રહેણી ને હિન્દ્યાર્યા છે. આટલું બધું પ્રભુમય રહેવાની રીત ! પોતે પરફેક્ટ હોવા છતાંચ આપણી ભૂલો માફ કરવાની તેમની રીત. ખરેખર આપણે કૃતનિશ્ચયી થઈને મંડીએ તો જે ધ્યેય પર પહોંચવું હોય ત્યાં પહોંચાય તેનું ચાકાર સ્વર્દ્ધ લીલાબેન છે.

બહારના માન-મોટપમાં એમને નિર્માલ્યપણું મનાયું હશે તો એવો પ્રભુનો આનંદ આવતો હશે ને ! આપણે તો અંતર્દીપિ કરી લઈએ, પણ લીલાબેનના જીવનમાં તો એ ય વાત ન આવી. આવું પણ એક જીવન છે તેનું દર્શન લીલાબેન કરવાનું કે કેવળ ભગવાન જીવનમાં હોય, તેમને રાજી કરવાની ધરણા

હેઠ તો જ આ શક્ય છે. તારાબેન પાસે શક્યાતથી સાધક. સેવકની જેમ ડિલ્બા હેઠ તેવા દર્શન કર્યા છે. ખૂબ ભક્તિમય, ચોક્કસાઈવાળું જીવન. પપ્પાજીની પરાવાણીનો શખ્ફેશફ્ફ જીલાવો જોઈએ તે તત્પરતા એ પપ્પાજીનો મહિમા. પરાવાણીનો ખજનો ભજનો ભેગો ન કર્યો હોત તો! આપણને આ ન મખ્યું હોત. આ જે મૂડી મળી છે તેના માટે આખો બ્રહ્મસમાજ જન્મોજન્મ લીલાબેનનો ઋણી રહેશે. તો આપણે સૌ એ પરાવાણીને માન-મોટપની અપેક્ષા વગર અમે ચાતકની જેમ જીલીએ. તમે ધૂપા રહીને આટલું સરસ જીવ્યાં. ન ગુરુભક્તિ ચૂક્યાં, ન સેવા ચૂક્યાં. માન-મોટપને હડસેલો મારી દીધો. એવું નિરપેક્ષ જીવન અમારું થઈ જાય એ જ પ્રાર્થના.

આરીદાન પૂલીલાબેન : આવા સર્વોપરી ભગવાન ને સંત મળી ગયા. એટલે પ્રત્યક્ષ સ્વરૂપ ઓળખાયું. એણે જીવમાં સ્થાન ન લીધું હોત તો કંઈ નોતું. એણે બળ આપીને મારી પાસે બધું કરાયું. બાકી મારાથી કંઈ થાય નહીં.

પ્રભુ સાંનિધ્યો બિરાજ્યા...

★ વિદ્યાનગર મંડળના આદર્શ ગૃહસ્થ, ગુણાતીત પ્રકાશના વ્રતધારી, નિષ્ઠાવાન એકાંતિક સંત સ્વરૂપ પૂર્યશવંતભાઈ દવે તા. ૨૨.૨.૨૦૨૧ના અક્ષરનિવાસી થયા છે.

પ્રત્યક્ષ ગુરુહરિ પપ્પાજીની સૌરભ અને પ્રકાશ બની પરમ ભાગવત સંત બનેલા આદર્શ એકાંતિક ભક્તરાજ અક્ષરનિવાસી પૂર્યશવંતભાઈ દવે.

૧૬૬૬માં જ્યારે ગુણાતીત સમાજની સ્થાપના

કરી ત્યારે ગુરુહરિ પપ્પાજીએ જ સ્વર્ણનો દ્રબ્દ કરીને, ગૃહસ્થોને ગુણ એ તૈ ત જ્યોતની સંત બહેનોની સેવા

તારદેવ આવી ત્યારે બહેનોનું જીવન જેયું. પપ્પાજીએ જીવમાં સ્થાન લીધું પણી બધા સાથે એકતા થઈ ગઈ. ને સાધના સરળ થઈ ગઈ. નહીં તો ગુણાતીતભાવ પામવાનું અઘડું છે. બીજાનો આકાર ન જોઈએ તો તરત ભગવાન પ્રાર્થના સાંભળે. પપ્પાજીને કર્તાહર્તા માનીશું તો સુખ જુદું આવશે. અક્ષરમુક્તોની સેવા મળી છે તે ગરજુ થઈને મહિમાથી કરીએ. સેવા કરવામાં ભગવાન ભૂલીએ તેવું નહીં. એમનામાં રહીને મહિમાથી સેવા કરીએ. જટ પરવારવાનો મંત્ર ન રાખીએ પણ ભગવાન ને જટ રાખતા થવું છે એવું કરવાનું આપણને બળ આપે એ જ પ્રાર્થના.

અંતમાં ‘ભજનથી સર્વ કાંઈ શક્ય છે’ એ જીવનસંદેશ લઈ સૌ સૌના કાર્યમાં જોડાયા. સર્વ વક્તા, શ્રોતા, દર્શનાર્થીઓને અભિનંદન સહ જ્ય સ્વામિનારાયણ.

આપીને, પોતાના અનંત પુણ્યના ભાગીદાર બનાવ્યા હતા તે સ્વર્ણ સાકાર કરીને ડોક્ટર યશવંતરાય સુખદેવ દવે ગુરુહરિ પપ્પાજીના સાંનિધ્યમાં અક્ષરધામમાં બિરાજમાન થયા.

૧૬૭૪માં અનુપમ મિશનના પૂર્ણર્ધભાઈ, પૂર્ણાતિભાઈ, પૂર્ણમભાઈના જોગમાં આવ્યા અને કુદુંબેસહિત એકાંતિક બની ગયા.

૧૬૭૫માં ગુરુહરિ પપ્પાજી દ્રાષ્ટવે બિરાજ્યા અને ત્યારથી સદા જગ્યત, સદા નિર્માની, સદા ભક્તિ-પ્રીતિ અને સમર્પણના ભાવે પોતાના જીવનને પળેપળ દિવ્યતાની સુવાસથી ભઘમઘતુ કર્યું.

૧૬૭૭માં ઉભરાટમાં પદમાર્ગની શિખિરના બ્રહ્મસૂત્ર અને પપ્પાજીની એક અંગૂલિનિર્દેશ ‘સંબંધવાળામાં મહારાજ જુઓ’ અને ‘એક શ્યામની મૂર્તિમાં સભર રહો તો વિષયો જીતાઈ જાય’ ત્યારથી ઘરે-બહારે મંદિરમાં કર્મયોગમાં બધાને આવકાર જમણા હાથની

પહેલી આંગળી ઉંચી કરીને 'જ્ય સ્વામિનારાયણ' કરતા. એ એમની આગવી જીવનશૈલીની અદ્દા ! એ એમના પળેપળના જીવનનો ઉચ્ચ આદર્શ દર્શાવતો. એ દ્વારા સાધક તરીક પોતે સ્વયંને જગત કરતા અને સામે આવનાર સૌને પોતાની હસ્તી માહાત્મ્યભરી આંખો અને દિવ્યતાસભર મુખપર્વિંદ અને પ્રકાશથી ભરી, સ્નેહથી લીંજવી દેતા. એવી વિશિષ્ટતા ધરાવીને ૧૯૭૬થી છેક ૨૦૨૧ સુધી જીવનની છેલ્લી પણ સુધી ગુણાતીત અવસ્થાની જગતતા રાખીને જીવ્યા છે.

બ્રાહ્મણનું કુંઠંબ. ગરીબીમાં ઉછેર. નાની ઉંમરે પિતા સ્વર્ગવાસ સિધાવેલા. મોટાભાઈએ ખૂબ જાળવણી કરીને ભણવ્યા. તો તે મોટાભાઈને છેક છેલ્લી અવસ્થાની બીમારીમાં ખૂબ પ્રેમભાવથી સેવા કરીને, ઋણ ચૂકવીને તેમને પણ પણાજુના રંગે રંગી દઈ અક્ષરધામમાં મોકલ્યા.

યશવંતભાઈ ખૂબ ભણ્યા, વિવિધ સ્થાનોએ, કોલેજોમાં અને છેલ્લે બાયોલોજીમાં B.Sc., M.Sc., Ph.D. અને ફેફલી હેડ બનીને ઘણાં વર્ષો ચરદાર પટેલ યુનિવર્સિટીમાં નોકરી કરી અને સાથે સાથે જગતતાથી સંપ, સુહૃદભાવ અને એકતા રાખીને BioScience H.O.D. થયેલા જેમાં સૌને ભક્તિરસમાં તરબોણ કરતા રહ્યા એમના હાથ નીચે ૧૩ જેટલા વિદ્યાર્થીઓએ પોતાનું Ph.D. પૂર્ણ કર્યું હતું. તેથોને પણ પણાજુના આશિષ અચ્યુક અપાવતા. પોતાના કાર્યક્રમેત્રમાં ૧૪૨ જેટલા રીસર્ચ પેપર્સ દેશ-પરદેશની જનરલોમાં માન્ય થયા છે. આદર્શ શિક્ષક બની ભમતા એ દિવ્યતા સંગે સૌની સાથે હળીબળી આધ્યાત્મિકતાના રંગે રંગતા. કર્મયોગી સાધુ બનીને સૌને ભક્તિના સુખે સુખીયા કરતા.

ધર્મપત્ની ખૂબીઝેન સાથે ૧૯૬૪માં લગ્નગ્રંથિથી બંધાયા અને ઋણ પુરીઓ પૂઅમીઝેન, પૂઊભંગીઝેન, પૂનેહલઝેન જે હાલ સંન્યાસી બની ભગવા વસ્ત્રો ધારી ગુણાતીત જ્યોતમાં ઉચ્ચ કક્ષાની સાધના કરી રહ્યા છે. એ પુરોની ઈચ્છાએ આદર્શ ગૃહસ્થાશ્રમી બનાવી સમતા, સિથરતા અને સેવાનો વારસો આપ્યો.

પૂઊદિયભાઈ-પૂઊતૃમિભાલી અને પૂઊજ્યદેવભાઈ-પૂઊઆશાભાલી-પૂઊભવ્યા સૌ આવા એકાંતિક પિતાની ગોદમાં રહ્યા. વગર કહે ઉપદેશ કર્યા વિના તેઓના આધ્યાત્મિક સમતાભર્યા પળેપળના ગુણાતીતભાવના ભર્યા વર્તનથી પણાજુ અને ગુણાતીત જ્યોતની સેવામાં, સમાગમમાં પરોબ્યા છે. પૂઊનીડ્રબેન પણ આદર્શ ગૃહિણી. ૧૯૬૮માં ગુણાતીત સૌરલનું વ્રત લીધું અને સૂંપર્ણ સમર્પિત, નિરપેક્ષ જીવન જીવ્યા ને દેહ અને ઘરને મંહિર બનાવી દીધું. પૂઊનીડ્રબેન વલલભ વિદ્યાનગર ગૃહસ્થ મહિલામંડળના હેડ બનીને સૌની સુહૃદભાવે ખૂબ કાળજી રાખતાં. પૂઊદેવીઝેનની મરજી અને આજ્ઞા તે તેમનાં આખા કુંઠંબનો પ્રાણ હતો. નીડ્રબેનને કેન્સરની બીમારી આવી અને ૨૦૧૨માં સ્વધામ સિધાવ્યાં. જેમની ત્રયોદશીની મહાપૂજા પૂઊયશવંતભાઈએ સ્વયં કરી છે !

પૂઊયશવંતભાઈ નોકરીની સાથોસાથ જ્યારે જ્યારે શક્ય હોય ત્યારે ગુણાતીત જ્યોતના પ્રત્યેક સહદ્દગુરુઓની પ્રસંગતાથી અદ્ભુત મહાપૂજા કરતા. ઘર, મંહિર, ભૂમિપૂજન, લથ, મરણ, જન્મહિન, ત્રયોદશી, દુકાન અનેક પ્રકારનાં સમયે વિવિધ પ્રકારે સંકલ્પ બોલી, સમજાવી એમની પરાત્પર શૈલીમાં સૌને આત્મામાં શાંતિ અને આનંદ અર્પી રહેતા. તેમનો પણાડી કંઠ અને સંસ્કૃત ભાષાનો અલૌકિક મહાવરો અનેક શ્લોકો તો મુખપાઠ કરી લીધેલા. તે પ્રત્યેક સમયે યથાયોગ્ય રીતે દિવ્યતાનું વાતાવરણ અંદર-બહાર ઉલ્લં કરી દેતા. તેઓ એક જન્મજાત કલાકાર હતા. ચિત્રો દોરવા અને ગુરુઓની આજ્ઞા પ્રમાણે તકની ઘણી સેવાઓ કરીને આપણાં સ્મૃતિમંહિર અને સાંકરદા ભક્તિજિત્સવની સેવામાં પોતાની કલાને ગરજુ થઈને દિવ્યભાવ રાખીને વાપરી છે. બ્રહ્મવિહારમાં ફૂલ, આડ, છોડનું જતન કરવાનું માર્ગદર્શન તેમના નેતૃત્વ હેઠળ થતું. તો વળી બાલ-કિશોર-યુવક મંજળની શિબિરમાં અગ્રેસર રહી, ગુણાતીત સંસ્કારોનું સિંચન કર્યું છે. પોતે આનંદી સ્વભાવના તેથી નાના સાથે નાના ને મોટા સાથે મોટા થઈ જ્યારે જે કરવું પડે તે ગ્રહણ કરી સૌમાં રસબસ

થઈ જતા.

આધ્યાત્મિક પુસ્તકોનો સ્વાધ્યાય કરવો એ તેમનું અંગ હતું. તેઓની એક વિશિષ્ટતા હતી કે, પ્રલુસાથે માનસીમાં કે પ્રત્યક્ષ જે વાર્તાલાપ કરે તે અનુભવો, સમૃતિ પોતાની ડાયરીમાં લખી લેતા ને મનન-ચિંતન કરી સમૃતિઓ ઈદ્દમ્ કરી લેતા. પ્રત્યેક પણ સનાતન બને તેવું સતત જાણપણું. આજ્ઞા આવે એટલે 'હાજી' એ એમની જીવનશૈલી રાખી દેહાતીત વર્તતા.

૨૦૧૫થી આંતરડાનું કેન્દ્ર થઈ ગયું હોઈ કોલોસ્ટોમીની બેગ હોવા છતાંથે નિયમિત સાયકલ ચલાવીને ખલે થેલો ભરાવીને પ્રલુસ્કૃપામાં મહાપૂજા કરવા આવી જતા. તે છેક કોરેનાકાળમાં તેમનું પ્રલુસ્કૃપામાં આવવાનું બંધ થયું. દેહાતીત, ભાવાતીત થઈ ને ગુણાતીત અસ્મિતામાં વિહરતા રહીને, છતીદ્દેહ મોક્ષ પામીને, અક્ષરસ્વરૂપે જીવીને, ગૃહસ્થાશ્રમી હોવા છતાં નિર્દેખ. ઘરમાં છતાંથે મંદિરના પૂજારી બનીને, દેહમાં છતાંથે દેહભાવરહિત જીવીને આદર્શ ગૃહસ્થ બનીને પણાજીનું સ્વખન સાકાર કર્યું છે.

પ. પૂર્ણાદીના વચ્ચે ગુરુહરિ પણાજીના ૧૦૫મા વર્ષારંભમાં 'વચ્ચનઅમૃતના આસ્વાદ' કાર્યક્રમમાં શ્લોકગાન કર્યું છે. એ પ્રાર્થના આપ સૌમાં સાકાર બને તેવી તેઓને પ્રાર્થના.

પૂર્ણવંતભાઈ દવેના જવાથી ગુણાતીત જ્યોત અને સમજમાં તેમની ખૂલ્ય ખોટ અનુભવાશે જ પણ તેમણે જે નિષ્ઠા અને એકાવધાનીપણે 'હું અને મારો ભગવાન પણાજી' એમ રાખીને ગુણાતીતની જેમ નિર્મનીપણું, સરલતા અને સાહજીક જીવન, જે આપણા સૌનો આદર્શ છે તેવું વર્તવાની આપણને પ્રેરણા ને બણ આપે તેવી પણાજી અને સૌ સ્વરૂપોને ચરણે પ્રાર્થના છે.

★ મૂળ સીસ્વા ગામના વતની હાલ પેરીસમાં વસતા નિષ્ઠાવાન ભક્તરાજ પૂર્ણસુરેશભાઈ પટેલ તા. ૨૬.૨.૨૦૨૧ના અક્ષરનિવાસી થયા છે.

સુરેશભાઈની નાનપણથી તામસી પ્રકૃતિ. આશંકામાં વસતાં પૂર્ણ ધૂમીબેન સાથે લગ્નાંથિથી જોડાયા. પરંતુ એવો સત્સંગનો રંગ એક્યને લાગ્યો ન હતો. પેરીસમાં

કોઈક સરકારી નિયમચૂકું થતાં મોટું સંકટ આવ્યું. ધૂમીબેન નાના હતાં ત્યારે આશંકામાં પાડોશમાં રહેતા પૂર્ણાદીબાનાં દર્શન કરેલાં. મણીબાના ધરે પણાજી પદ્ધાર્યા ત્યારે પણાજીની દાદર થઈતી મૂર્તિનાં દર્શન કરેલાં તેની સ્મૃતિ અચાનક આ વિકટ સમયમાં ધૂમીબેનને થઈ આવી. ને મણીબાને કાગળ લખ્યો. અહીંથા મણીબાને તે સમયે પ્રલુસાજીએ અંતરમાં પ્રેરણા કરી ને તેઓએ પણ ઇન્ડિયાથી ધૂમીબેનને કાગળ લખી પોસ્ટ કર્યો. જ્યારે ધૂમીબેન પેરીસમાં પત્ર પોષ્ટ કરવા ગયાં ત્યારે પોષ્ટ બોક્સમાં મણીબા પત્રસ્વરૂપે પદ્ધારી ગયેલાં. તે જોઈ ખૂલ્ય હર્ષમાં આવી ગયાં. કાગળ વાંચ્યો તો તેમાં તેઓને જે દ્રિધા હતી તે પ્રથમો જવાબ હતો. આશ્ર્ય અનુભવ્યું... ને તે પણથી ધૂમીબેન અને સુરેશભાઈએ ગુરુ તરફિક મણીબાને સ્વીકારી લીધાં. મણીબાએ પણ સંકલ્પ, પ્રાર્થના ને સમાગમથી સત્સંગનો રંગ ઉત્તરોત્તર વધતો જ રહે તેવું જતન કરી ગુરુહરિ પણાજીનું જીવનમાં પ્રાધાન્ય કર્યું. પણાજીએ પણ આત્મા શુદ્ધ કર્યો ને તામસી પ્રકૃતિ, સ્વભાવ બદલી ભક્તહંદથી બનાવી દીધાં.

સુરેશભાઈને શક્કાતથી જે દ્રઢ નિષ્ઠા થઈ તે જીવનના અંત પર્યત રહી. જીવનના દરેક કાર્યો પણાજી અને મણીબાનું પ્રાધાન્ય રાખીને કરતાં. તેમની શું રૂચિ છે ? એ જ તેમનું જીવન. આખું જીવન બદલાઈ ગયું. ભક્તિમય જીવન થઈ ગયું. તેમની દરેક કિયા ને વાતમાં પ્રલુસાજીની ખૂમારીનાં દર્શન થાય. આમ સત્સંગનો પૂરો રંગ લાગી જતાં વર્ષોવર્ષ સમૈયા ઉત્સવમાં ઇન્ડિયા આવતા. સંત સમાગમ, સેવા અને ગુરુહરિ પણાજીનો અખૂટ લાલ લઈ, આત્મ પાથેય લઈને પેરીસ જતાં. ને બંધું તાં રોજ વાગોળતા. ગુરુહરિ પણાજી, પ. પૂર્ણ બેન ધણીવાર પેરીસ પદ્ધાર્યા છે. ત્યારે પણાજી જ્યાં સુધી

પેરીસમાં હોય ત્યાં સુધી બીજા બધાં ૪ કિયાયોગે ગૌણ કરીને પણાજીમય બનીને લાભ લેતા. ગુરુહરિ પણાજીની આજ્ઞાથી પૂઅડૃષાબેન અને પૂદિલીપભાઈ ભોજાજી દર મહિને પેરીસ સભા કરવા પધારે ત્યારે તેમનો લાભ લેતાં. નિયમિત ઘરસભા કરતાં. પેરીસ મંડળમાં સમૈયા ઉત્સવનાં આચોજન થાય તેમાં ઉમંગથી સહભાગી બનતાં. રસોઈ આપતાં ને ભાવથી જમાડતાં. પણાજી લંડનમાં હોય ત્યારે સ્વરૂપો અને બહેનો માટે કુટ લઈને લંડન જતાં ને દર્શન-વાતુંનો લાભ લેતાં. પ.પૂ.જ્યોતિબેન, પ.પૂ.દીકી, પ.પૂ.દેવીબેન, પ.પૂ. મણીબા અને બહેનો જ્યારે જ્યારે પેરીસ પધાર્યા છે ત્યારે પણાજીના ભાવથી સૌની સેવા કરી, સત્સંગનો લાભ લઈ તેમનો પણ અખૂટ રાજુપો પ્રામ કર્યો છે. આમ તેમનું સમગ્ર જીવન સત્સંગપ્રધાન ૪ રહ્યું છે.

૧૯૯૬માં ગુરુહરિ પણાજી અને સ્વરૂપોને પોતે સામેથી આમંત્રણ આપીને સીસવા તેમના ફાર્મ પર પધારામણી કરાવી છે. ને પછી તો જ્યોતના બધાં બહેનોને, પરદેશના હરિભક્તોને તેમના ફાર્મ પર ઊંઘીયા પાર્ટી કરાવી સૌનો રાજુપો પ્રામ કરેલો. પણાજીના નાના સૂચનથી ૧૯૯૬થી વર્ષોવર્ષ ઇન્ડિયા પધારી બહેનોને ઊંઘીયુ જમાડવાની સેવા કરી પુણ્ય કર્માચાર છે. હરિપ્રસાદસવામીજીએ સીસવા ગામની સભામાં વાત કરેલી કે, ‘આ વાદ જેવા સુરેશભાઈ પણાજી મજ્યા પછી બકરી જેવા થઈ ગયા !’

૨૦૧૩માં જ્યારે પેરીસમાં કક્કાજી-પણાજી બંધુ બેલડી શતાબ્દીપર્વ ઉજવાયો ત્યારે પોતે ૨૦૦ કિલો શ્રીખંડ બનાવી સૌ હરિભક્તોને જમાડેલા. આ સેવા ક્યાંથી ! એવો તેમને હેઠામાં ભાવ રહેતો. ૨૦૧૮માં પૂ.દેવીબેન લંડન પધાર્યા ત્યારે પોતાને કેન્સરની બીજારી હોવા છતાં બાયરોડ ગાડી ચલાવીને લંડન દેવીબેનનાં દર્શનનો લાભ લેવા પધારેલા ત્યારે દર્શન કરી સહસ્ર બોલ્યા કે તમ સ્વરૂપે પણાજી પધાર્યા હોય તેવો આનંદ થયો...

૨૦૨૦માં દિલીપભાઈ તેઓને મળવા પેરીસ ગયા તો સાક્ષાત પણાજી પધાર્યા એવા ભાવ સાથે લેટયા.

ખૂબ રાજુ થઈ ગયા. આમ પણાજી તેમના માનસપુત્ર દ્વારા તેમને ત્યાં પહોંચ્યો ગયા.

દિવસે દિવસે તેમની નિષ્ઠામાં, દિવ્યભાવમાં ને નિર્દોષબુદ્ધિમાં વૃદ્ધિ ૪ થતી રહી છે. જીવનમાં પ્રસંગોની વણઝાર આવી પણ સત્સંગ થયા બાદ પ્રભુને ૪ ઉપાયભૂત કર્યા છે. આવા નિષ્ઠાવાન પૂ.સુરેશભાઈને છેલ્લા બે વર્ષથી કેન્સરની બીજારી આવી પણ તેમાં તેમનો પ્રભુ પ્રામિનો કેફ કદીય ઓછો થયો નથી. કર્તાહર્તા પણાજીને માની આનંદપૂર્વક આ બીજારીને પ્રભુનો પ્રસાદ માનીને પળેપળ વત્યા છે. પોતે આનંદમાં રહ્યાં ને સર્વે કુટુંબીજનોને પણ આનંદમાં રાખ્યા છે. તેઓએ સમયે સમયે સેવાની તક જરૂરી લઈને સ્વરૂપોની હાશ લીધી છે. તેમની ને ધૂમીબેનની જ્યોત પ્રત્યેની સેવા-લક્ષ્ણને વંદન છે. આ વારસો દીકરા દીકરીને પણ આપ્યો. એવા સ્વરૂપનિષ સુરેશભાઈને અમારા સૌની હૃદયથી અંજલિ.

★ રાજકોટનિવાસી અનન્ય નિષ્ઠાવાન, પરમ ભક્ત પૂ.ઉપેન્દ્રભાઈ સેજપાલ તા.૨૭.૨.૨૦૨૧ના અક્ષરનિવાસી થયા છે.

ઉપેન્દ્રભાઈ એટલે હરિભક્ત પૂ.મટુમાના દોહિત્ર થાય. એ મટુમા ગુરુહરિ પણાજી અને પ.પૂ.જ્યુબેનની નિષ્ઠાવાળા હતા. આ મટુમાની દીકરી પૂ.નર્મદાબેન સેજપાલને સ્વામિનારાયણ ધર્મ પિયરથી વારસામાં મલ્યો. તે લેગ ઉલાગર થતા, સાનુકૂળ સંનેહો મળતા પાછો જ્યોતનો સંબંધ થયો. ગુરુહરિ પણાજી અને ગુરુ તરીકી પ.પૂ.જ્યુબેનને દિલમાં સ્થાન આપ્યું. નર્મદાબેન સેજપાલ અને

તેમના પતિ પૂ.વલલભદાસ(બાબુભાઈ)ને પણ અનન્ય નિષ્ઠા થઈ. પણાજી પાસે તેમના ‘વૈશાલી વે બ્રીજ’નું ઓપનીંગ કરાવ્યું. તેમના દીકરા ઉપેન્દ્રભાઈને પ્રત્યક્ષ ગુરુહરિ પણાજી અને પ.પૂ.જ્યુબેનમાં દિવસે દિવસે શદ્ધા વધતાં સત્સંગ પ્રધાન બની ગયો. રાજકોટ

જ્યોતમાં સામેથી સેવામાં હાજર થઈ તન, મન, ધનથી સાથ આપ્યો છે. જસુબેન સમગ્ર પરિવારના ગુરુપદે તો રહ્યા પણ એક માતા હોય તેમ અંતરથી નિશ્ચિંતતા અનુભવતા. જ્યોતની બહેનોનો સતત ખ્યાલ રાખતા. જગતમાં જે કાંઈ નવા સમાચાર હોય ને જેમાં ધ્યાન રાખવા જેવું હોય તે જણાવતા જેથી બહેનોને તકલીફ ના પડે. ઉપેન્દ્રભાઈ શ્રદ્ધાવાન, દ્યાળુ, ખેલાદિલીવાળા અને પ્રલુમાં વિશ્વાસ ધરાવતા. રક્ષાબંધનની રાખડી ઉદ્ઘ દિવસ હૃથમાં પહેલી રાખતા. પોતે તો દ્રઢ નિષાયે જીવ્યા ને તે નિષાના બીજ દીકરા, પુત્રવધુ, દીકરીઓ-જમાઈમાં રોપી સત્સંગમય જીવતાં કરી મોટું સત્કર્મ કર્યું. ને અખૂટ પુણ્ય કર્માયા છે.

પ્રથમ વખતની બીમારીમાં એક પ્રલુ પાપાજી સારું જ કરવાના છે, તેવી શ્રદ્ધા રાખી, એક યોગ્યાની અદાથી બીમારીના જંગમાં જીત મેળવી. સાત વર્ષ સ્વસ્થ રહ્યા. પરિવારને પ્રલુમાં રહેતા કર્યા. ભજનથી શું ના થાય તેનો અનુભવ કર્યો ને સૌને પ્રાર્થના-ભજનનું સાધન વાપરતા શીખવ્યું. તેમનાં ધર્મપત્ની પૂર્ણેમાભાબીના ભજન અને પ્રાર્થના તેમનામાં ભક્તિ જગાડવામાં ખૂબ કામ લાગ્યા. ગુરુહરિ પાપાજી કર્તાહર્તા છે ને જે કરે છે તે સારા માટે જ કરે છે. પૂર્ણસુખાનું સતત જતન અને પ્રાર્થના આપણી સાથે છે જ ને ! એવી ખાત્રી સાથે સમગ્ર પરિવારને બળમાં રાખે છે. ધન્ય છે આખા પરિવારને !

નિષાવાન ઉપેન્દ્રભાઈના ચરણે અમારા સૌની અંતરથી અંજલિ ધરીએ હીએ.

★ માતરના પૂર્મધુબેન રામજીભાઈ કા.પટેલ તા. ૧૦.૩.૨૦૨૧ના અક્ષરનિવાસી થયાં છે.

તથેને જ્યોત ને પૂર્મણીબાનો સંબંધ થયો. મણીબા જે કાંઈ આજ્ઞા આપે તે અહોહોભાવે પોતે પાળે અને મંડળના મુક્તોને પળાવે. અને તે સૌ આનંદ આનંદ કરે. સમૈયામાં સેવા માટે અગાઉથી

આવી જતા પોતાના અંગે મહિમાથી સેવા કરી ભક્તિ કરી છે એવાં મધુબેનને અંતરથી અંજલિ.

★ ગુણાતીત સમાજના નિષાવાન જૂના જોગી પરમ ભક્ત પૂર્ણદ્રીકાબેન ઈન્દુભાઈ પટેલ તા. ૧૫.૩.૨૦૨૧ના રોજ અક્ષરનિવાસી થયાં છે.

મૂળ ચરોતર પ્રદેશના નાર ગામના વતની પણ વર્ષો સુધી સાંકરદા રહ્યા. પૂર્ણદ્રીનુભાઈના પિતાશ્રી તથા પૂર્વનો શ્રી સ્વામિનારાયણ ભગવાનના વખતથી સત્સંગમાં જોડાયેલા હતા. તેવી જ રીતે ચંદ્રીકાબેનના માતા-પિતા પણ શ્રી શાસ્ત્રીજીમહારાજ, શ્રી યોગીજીમહારાજ અને પત્યક્ષ ગુણાતીત સ્વરૂપોની સેવાઓ કરતાં આમ બંને

પછે સત્સંગના યોગથી દિવ્ય સંસકારો વારસામાંથી જ મળેલા. તેના ફળસ્વરૂપે દ્રઢ નિષાયે દિવ્યભાવ અને નિર્દોષબુદ્ધિએયુક્ત સેવા એ ઈન્દુભાઈ અને ચંદ્રીકાબેનનું સહજ અંગ બની ગયેલું.

સાંકરદા તીર્થ સ્થાનમાં રહ્યાં ને બ્ર.સ્વ. અક્ષરવિહારીસ્વામીજી, સંતો અને મંહિરની સેવામાં તન, મન, ધન, આત્માથી હોમાઈ ગયા. ૧૮૬૬ના વિપરીત સંજોગોમાં બંને મહામુક્તોચે શીરસાટે મંહિર અને સંતોનો પક્ષ રાખી, અદ્ભુત સેવા કરી, પુણ્ય કર્માયા છે. કહેવાય કે દુકાણમાં કોદરા પૂર્ણ એવા આ જૂના જોગી. સંતોની આજ્ઞામાં આખું કુંબ દ્રોક્દ્રોક વર્ત્યુ છે.

ચંદ્રીકાબેન સંતો માટે વાર-તહેવારે જાત-જાતના ભોજન, નાસ્તા, અથારાં, પાપદ-પાપદી, અનાજ વગેરે મોકલતાં. સાંકરદા ગામમાં બહેનોને લેગા કરી, સંતોનો મહિમા ગાતાં ને મમતાથી સેવામાં સહભાગી બનાવતાં. પોતે નાના-મોટા દરેક સમૈયામાં હાજર રહેતાં ને પોતાના યોગમાં આવેલા સૌને સાથે લઈ આવી, સેવાની તક ઝડપી લઈ સંતોનો રાજુપો ગ્રામ કરતાં.

ગુરુહરિ પણાજી મહિલા સમાજના સત્તસંગની પુછું અર્થે ગુણાતીત જ્યોતમાંથી પ.પૂ.કાશીબા, પ.પૂ. માર્સીબા, પ.પૂ.દીર્દીબા, પ.પૂ.જસુબા, પ.પૂ.મણીબા જેવા સ્વરૂપોને સાંકરદા મોકલતા ત્યારે આ સ્વરૂપોને પણાજી સ્વરૂપ માનીને જીવ્યાં છે. પ.પૂ.જસુબાને ગુરુપદે સ્વીકાર્યા તે પણથી તેમની આજ્ઞામાં સારધાર વર્તાની તકની સેવાઓ કરી રાજીપો પ્રાપ્ત કર્યો છે. તો પૂ.તરુબેનને પણ જસુબા સ્વરૂપ માની, સંત સમાગમ કરી આત્માને બળિયો બનાવ્યો છે. આમ ચંદ્રીકાબેનનું જીવન ભક્તિમય હતું. ક્યારેય સ્વરૂપોને ઓશિયાળા કર્યાં નથી. પોતે દાસભાવે, રંકભાવે ગરજુ થઈને વર્ત્યાં છે. એવા મહા એકાંતિક આર્દ્ધ ગૃહસ્થ ચંદ્રીકાબેન અખૂટ પુણ્યની કભાણી કરી છે. પોતાની એકની એક દિકરી કલ્પયેનને પ્રભુ પણાજીના ચરણોમાં ધામધૂમથી વિદાય આપી, ભગવાન ભજવા આપી, ખૂબ મોટું સત્કર્મ કર્યું છે. ત્રણેય દિકરાઓને તથા કુટુંબીજનોને સત્તસંગનો વારસો અને સંસ્કાર આપીને ગયા છે. એવા અક્ષરમુક્ત ચંદ્રીકાબેનને ગુણાતીત જ્યોતનાં સૌ સ્વરૂપો તથા બહેનો વંહન સહ શ્રદ્ધાંજલિ અર્પણ કરે છે.

ભગવાન સ્વામિનારાયણ, ગુરુહરિ પણાજી મહારાજ તેમના ત્રણેય દિકરાઓ તથા કુટુંબીજનોને અમાપ બણ આપે એ જ પ્રાર્થના.

★ સુરતના નિર્ઝાવાન અનન્ય હરિભક્ત પરમ ભક્ત પૂ.લાલુબેન મનુભાઈ ઘડુક ઢૂંકી બીમારીને અંતે તા.૧૫.૩.૨૦૨૧ના અક્ષરનિવાસી થયાં છે.

લાલુબેન એટલે પીઠ, મિતભાણી, ભક્તહદ્યી, અંતરથી ગુરુ સાથે ઐક્ય ધરાવનાર, શ્રદ્ધાળુ, દ્રઢ નિર્ઝા ને વિશ્વાસ ધરાવનાર ભક્ત. કોઈને ખબર ના પે પણ તેમના નિર્ઝયો ખૂબ દ્રઢ હતાં. ભજનથી ધાર્યું નિશાન પાર પાડતા.

તેઓ સુરતના ચૈતન્ય માધ્યમ પૂરંભાબેનનાં મોટાં

બેન થાય. તેમના થકી સત્તસંગમાં આવ્યા. તેમણે પણાજી, જસુબેનનો મહિમા કહો ને જસુબેનને ગુરુ કર્યા. તેમણે ભજન કરતા શીખવ્યું. તેમના જીવનમાં પ્રથમ અનુભવ આ સ્વરૂપોની સામર્થીનો, ભજનનો થયો કે જ્યારે સમગ્ર પરિવારમાં ફૂડ પોર્ટિઝનીં થયું ને દીકરીઓની બચવાની આશા ન હતી પણ ત્યારે ખૂબ ભજન કર્યું ને બધાંને જીવતદાન મળતા અંતરમાં નિષ્ઠા પાકી થઈ ગઈ. તો વળી, છ છોકરીઓ પર એક દીકરાની અપેક્ષા હતી તે માટે ભજન કર્યું ને ફણ પ્રાપ્ત કર્યું. જ્યારે તે દીકરીને લઈને પણાજીનાં દરશની આવ્યાં ને તરત જ પણાજીએ તેને ખોળામાં લઈ નામાભિધાન કર્યું ને કહ્યું કે આનું નામ ‘ચૈતન્ય’. પૂ.મનુભાઈને પણ જ્યોતમાં ને જસુબેનમાં શ્રદ્ધા વધતી ગઈ. તેમણે જ્યારે સીક્યોરીટી સાઈરનનો બીજનેસ શરૂ કર્યો ત્યારે પ્રથમ સાઈરન જ્યોતના પણાજી ફાર્મ માટે લેટમાં આપેલી.

લાલુબેન અને બધી દીકરીઓ પણ સત્તસંગના રંગ રંગાઈ ગઈ. નિયમિત અઠવાડિક સભા અને સુરતમાં પૂ.મીનાબેનને સેવાની જરૂર હોય ત્યારે તેમાં સાથ આપતા. વિદ્યાનગરમાં પણ સમૈયા ઉત્સવમાં સેવા માટે હાજર થઈ જતાં. આમ કેવળ પ્રભુભક્તિ કરી પરિવારજનોને પણ તે માર્ગે મુક્યા. એવા આર્દ્ધ ભક્તરાજ લાલુબેનને અંતરથી અંજલિ.

તેમનાં સર્વે કુટુંબીજનોને શ્રીજીમહારાજ, ગુરુહરિ પણાજી અને જસુબેન ખૂબ બણ આપે એ જ પ્રાર્થના.

★ અમદાવાદ મંડળના પરમ એકાંતિક મુક્તરાજ પૂ.ગીતાબેન નટવરલાલ પરમાર તા.૧૬.૩.૨૦૨૧ના અક્ષરનિવાસી થયાં છે.

અમદાવાદ સત્તસંગ મંડળના જૂના નિર્ઝાવાન હરિભક્તોમાં ગણતરી થાય એમાંના પૂ.ગીતાબેન. જેમને ૧૬૭૩ની સાલમાં વિમળાબેન, દલસુખભાઈ થકી આ સત્તસંગનો જેગ થયો. ગુરુહરિ

પણ્ણાજીનાં દર્શન અને અનુભવે પણ્ણાજી માટે સર્વોપરી ભગવાનપણાનો ભાવ તેમના અંતરમાં થયો, ત્યારથી ભગવાનના ભક્તોની સેવા, ભજન, સમાગમ એ જીવન ધ્યેય છે...ક સુધી પોતાના વર્તનમાં રાખી, એકધારી નિષ્ઠાથી જીવન જીવ્યાં કોઈનોય ઘસારો બોલવો, સાંભળવો, ચાલવા હોવો નહીં એ ગુરુહરિ પણ્ણાજીના સિદ્ધાંતે જીવા ચન્દશીલ રહ્યાં.

પ. પૂ. દીકી, પ. પૂ. બેનને માણાત્મ્યભાવે, નિર્દોષબુદ્ધિઓયુક્ત સેવ્યાં, તેમના વચન પાળવા સાધકની જેમ જગ્રતતા રાખતાં.

તેમણે તેમનો ભક્તિનો વારસો તેમના સંતાનો પૂ. મહેશભાઈ, પૂ. પલ્લવીબેન (અમેરિકા), પૂ. પ્રીતિબેન (અમેરિકા), પૂ. મીનાભાઈ તથા પૂ. અનિલભાઈ જેઓ અનુપમ ભિશનમાં સમર્પિત સાધકભાઈ છે. તે સૌને આપ્યો. એટલું જ નહીં એક ચૈતન્યમાધ્યમ જેવું

કાર્ય કરી ધણા જીવોને આધ્યાત્મમાર્ગે ચાલતા કર્યા. જ્યોતની બધી જ બહેનોના નામ બોલી એક મહાપૂજા કરતાં એવા નિષ્ઠાવાન મુક્તરાજ ગીતાબેનને અંતરના કોટિ કોટિ વંદન.

સ્વામિશ્રીજી, ગુરુહરિ પણ્ણાજી તથા સૌ સવર્ણપો તેમના આત્માને શાંતિ અર્પે ને કુંઠંબીજનોને બળ અર્પે એ જ પ્રાર્થના.

નિર્ણય

- ★ એકાદશી : ફાગણ સુદ-૧૧, ગુરુવાર, તા.૨૫.૩.૨૦૨૧
- ★ અ.મ.મુ.ભગતજીમહારાજની જયંતી, હૃતાશની : ફાગણ સુદ-૧૫, રવિવાર, તા.૨૮.૩.૨૦૨૧
- ★ પ.પૂ.સાહેબજીનો પ્રાગટ્યાહિન, ધૂળોટી : ફાગણ વદ - ૧, સોમવાર, તા.૨૬.૩.૨૦૨૧
- ★ એકાદશી : ફાગણ વદ-૧૧, બુધવાર, તા.૭.૪.૨૦૨૧

Statement about ownership and other particulars about newspaper.

GUNATIT JYOT (Form IV. Rule 8)

1. Place of Publication : Gunatit Jyot, P.O.Box No.23 V.V.Nagar - 388120, Gujarat.
2. Periodicity of Publication : Monthly
3. Printer's Name : Angatbhai J. Shah
- Nationality : Indian
- Address : Gujarat Press
Anand - 388001, Gujarat
4. Publisher's Name : Hemaben D. Bhatt
- Nationality : Indian
- Address : Gunatit Jyot, P.O.Box No.23
V.V.Nagar - 388120, Gujarat.
5. Editor's Name : Hemaben D. Bhatt
- Nationality : Indian
- Address : As above

Names and address of individuals who own the newspaper and partners for shareholders holding more than one percent of total capital.

It has no partner, no capital and no shareholders. It belongs to Hemaben D. Bhatt, Gunatit Jyot, V.V.Nagar (388120).

I Kum. Hemaben D. Bhatt, hereby declare that the particulars given above are true to the best of my knowledge and belief.

Date : 21st March, 2021

Hemaben D. Bhatt
Signature of Publisher

15
૧૯૯૬-૨૦૨૧

પણાળી સમૃતિ સૌરભ ઉત્સવ

શ્રી ગુણાતીત જ્યોત, વલ્લભ વિદ્યાનગર

ગુણાતીત સમાજના પ્રત્યક્ષ જ્યોતિર્દીર્ઘની પ્રત્યક્ષ સંગ્રહિતાં
આ ઉત્સવ માણવા સમૃતિ રસાંદ્રાણની તારીખો નોંધી લેશો.

૧૧૧૧૧૧
નવેમ્બર-૨૦૨૧

શુક્રવાર
૧૨

૧૧૧૧૧૧
નવેમ્બર-૨૦૨૧

શનિવાર
૧૩

૧૧૧૧૧૧
નવેમ્બર-૨૦૨૧

રવિવાર
૧૪

(તત્કાલીન સંલેખોને આધીન કાંઈપણ ફેરફાર હશે તો અગઉથી નોંધ આપીશું.)

ઉત્સવ સ્થળ : પણાળી તીર્થ, ગાના મોગરી રોડ, જી.આણંદ

Website : www.gunatitjyot.org

To,

RNI NEW DELHI NO : 20485/71
 PO REGD NO : G-AND-336/2019-21
 Lic Valid Upto: 31.12.2021
 DATE OF PUBLICATION :
 21st of every month
 DATE OF POSTING :
 21st of every month
 PLACE OF PUBLICATION (POSTED AT) :
 Vallabh Vidyanagar MDG 388120

પ. પૂ. મમીજીના સ્વરૂપાનુભૂતિહિનની ઉજવણી...

શાશ્વતધામે દર્શન...

Editor, Proprietor, Publisher & Printer : Hemaben Bhatt

Publishing Place : Gunatit Jyot, Pappaji Marg, P.O.Box-23, Vallabh Vidyanagar-388120, Dist.Anand, Gujarat, India

Phone : (02692)230163, 236646, Website : www.gunatitjyot.org, E-mail: prakashan@gunatitjyot.org

Printing Place : Angatbhai J. Shah, Gujarat Press, Anand-388001, Gujarat, India